

100 ถาม-ตอบ
ความรู้เกี่ยวกับประมวลรัษฎากร

ถ่ายทอดความรู้โดย

สุเทพ พงษ์พิทักษ์

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการสอบบัญชีภาษีอากร

12/10/2555

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประมวลรัษฎากร*

* นายสุเทพ พงษ์พิทักษ์
ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการสอบบัญชีภาษีอากร

1. ประมวลรัษฎากร หมายความว่าอย่างไร

ตอบ “ประมวลรัษฎากร” เป็นคำสมาสระหว่างคำว่า “ประมวล” กับ “รัษฎากร”

“ประมวล” แปลว่า รวบรวม ในที่นี้หมายถึง ‘ประมวลกฎหมาย’ ซึ่งรวบรวมกฎหมายลักษณะเดียวกันหลายลักษณะไว้ในกฎหมายฉบับเดียวกัน

“รัษฎากร” เป็นคำสนธิระหว่างคำว่า “ราชฎ” กับ “อากร” โดยการแผลงสระอะ เป็นสระอะ แล้วลดรูปเป็นไม้หันอากาศ ตัดอักษร ร และ อ ออก ไป รวมเป็น รัษฎากร ซึ่งแปลว่า ภาษีอากรทั้งหลายบรรดาที่จัดเก็บจากราชฎหรือประชาชน

ดังนั้น “ประมวลรัษฎากร” จึงหมายความว่า ประมวลกฎหมายภาษีอากรทั้งหลายบรรดาที่จัดเก็บจากราชฎหรือประชาชน หรือ “ประมวลกฎหมายว่าด้วยการรัษฎากร”

2. ประมวลรัษฎากร บัญญัติขึ้นเมื่อใด

ตอบ เมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2481 โดยผลของมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2481

3. ประมวลรัษฎากรมีผลใช้บังคับเมื่อใด

ตอบ วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2482 ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2481

4. มีเจตนารมณ์ในการบัญญัติประมวลรัษฎากร อย่างไร

ตอบ เจตนารมณ์ในการบัญญัติบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ปรากฏตามย่อหน้าแรกของพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2481 ดังนี้ “สมควรตราประมวลรัษฎากรเพื่อปรับปรุงการรัษฎากรตามหลักความเป็นธรรมแก่สังคม” ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะภาษีอากรที่ดี

5. ลักษณะภาษีอากรที่ดีมีอย่างไร

ตอบ ลักษณะภาษีอากรที่ดีประกอบด้วย

(1) เป็นธรรม (Equity) ความเป็นธรรมแนวดิ่ง (หลักความสามารถในการเสียภาษีอากร) ความเป็นธรรมแนวนอน (ความมีมาตรฐานเดียว)

(2) แน่นนอน (ความชัดเจน) (Certainty & Clarify) ได้แก่ความแน่นอนใน หลักการจัดเก็บภาษีอากร ผู้มีหน้าที่เสียภาษี ฐานภาษี อัตราภาษี วิธีการคำนวณภาษี วิธีการเสียภาษี วิธีการจัดซื้อโต้แย้งทางภาษี และบทกำหนดโทษ

(3) สะดวก (Convenience) ได้แก่ ความสะดวกในวิธีการคำนวณภาษี (รวมทั้งฐานภาษีและอัตราภาษี) วิธีการเสียภาษี วิธีการขอคืนภาษี

(4) **ประหยัด (Economy)** ได้แก่ ประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Cost) รวมทั้งมีลักษณะ “การหลีกเลี่ยงได้ยาก”

(5) **อำนาจรายได้ (Productivity)** ในการตรากฎหมายภาษีอากรใดๆ ต้องอำนาจรายได้ให้แก่รัฐมากเพียงพอ

(6) **เป็นกลางทางเศรษฐกิจ (Neutrality)** ไม่ก่อให้เกิดการเบี่ยงเบนในการเลือกใช้ทรัพยากร การประกอบอาชีพ ในปัจจุบันนำมาใช้กับภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม

(7) **ยืดหยุ่น (Flexible)** เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม เช่น มีบทบัญญัติให้อำนาจในอันที่จะตราหรือออกกฎหมายลูกเพื่อการยกเว้นหรือลดอัตราภาษีอากร

6. พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร มีลักษณะและบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องใด

ตอบ พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร มีลักษณะและบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

(1) บัญญัติขึ้นในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 โดยตราขึ้นเมื่อ 31 มีนาคม พ.ศ. 2481

(2) โดยปกติต้องมีพระปรมาภิไธยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่เนื่องจากยังทรงพระเยาว์และเสด็จนิวัตยังต่างประเทศ จึงต้องมีคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตามประกาศสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2480 ซึ่งในที่ประกอบด้วย พลโท พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา และพลเอก เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

(3) เจตนารมณ์ในการตรา “เพื่อปรับปรุงการรัษฎากรตามหลักความเป็นธรรมแก่สังคม” อันเป็นเครื่องกำหนดทิศทางหรือวัตถุประสงค์แห่งการใช้บังคับประมวลรัษฎากรทั้งปวง

(4) ใช้บังคับในวันที่ 1 เมษายน 2482 โดยทอดเวลาในการเตรียมการใช้บังคับ 1 ปี (มาตรา 2)

(5) ตามมาตรา 3 บัญญัติให้ใช้ประมวลรัษฎากรที่ตราไว้ต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมาย เป็นผลให้ประมวลรัษฎากรมีลำดับศักดิ์ของกฎหมายเป็นพระราชบัญญัติโดยปริยาย และกำหนดวันใช้บังคับประมวลรัษฎากร

(6) มาตรา 4 บัญญัติยกเลิกกฎหมายเก่าเพื่อนำมาบัญญัติขึ้นใหม่เป็นการรัษฎากรตามประมวลรัษฎากร

ซึ่งทำให้สามารถศึกษาประวัติศาสตร์การจัดเก็บภาษีอากรของไทยก่อน 1 เมษายน 2482 ได้โดยผ่านกฎหมายที่ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร

(7) มาตรา 5 บทเฉพาะกาล หรือมาตรการในช่วงเปลี่ยนแปลง (Transitional Period)

(8) มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการตาม พรบ. นี้ (เพื่อให้มีเจ้าภาพ)

7. ทำไมต้องบัญญัติกฎหมายในรูปประมวลรัษฎากร

ตอบ เนื่องจากมีกฎหมายหลายลักษณะที่มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขทั่วไปเหมือนกันหรือเป็นแนวทางเดียวกัน ซึ่งควรนำมาบัญญัติรวมเป็นกฎหมายฉบับเดียวกัน โดยรวมหลักกฎหมายทั่วไปที่ใช้ร่วมกันมาบัญญัติไว้ในลักษณะแรกหรือส่วนแรกๆ ของประมวลกฎหมายนั้นๆ เพื่อความสะดวกในการศึกษา ทำความเข้าใจ และการนำไปใช้

8. รูปแบบของประมวลกฎหมายเป็นอย่างไร

ตอบ ทุกประมวลกฎหมาย ต้องมีพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนั้น ๆ เช่น ประมวลกฎหมายอาญา มี พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา เป็นต้น เว้นแต่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บทบัญญัติแห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

บทบัญญัติในประมวลกฎหมาย ต้องมีบทบัญญัติที่เป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ใช้ร่วมกัน กำหนดรวมไว้เป็นการทั่วไป (กฎหมายทั่วไป – Jus Generale) ในส่วนที่เป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขพิเศษ (กฎหมายพิเศษ – Jus Speciale) จะแยกไว้เป็นการเฉพาะต่างหาก

9. ประมวลรัษฎากรมีลำดับศักดิ์ของกฎหมายอย่างไร

ตอบ เนื่องจากตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร บัญญัติให้ใช้ประมวลรัษฎากรตามที่ตราไว้ต่อท้ายพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ประมวลรัษฎากรจึงมีลำดับศักดิ์ของกฎหมายเป็น “พระราชบัญญัติ”

10. การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรต้องแก้ไขเพิ่มเติมด้วยกฎหมายลำดับใด

ตอบ การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรมีอยู่สม่ำเสมอ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมแล้วจำนวน 57 ครั้ง ดังนี้

- (1) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร จำนวน 37 ครั้ง
- (2) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร จำนวน 17 ครั้ง
- (3) กฎหมายที่มีลำดับศักดิ์เดียวกัน ได้แก่ ประกาศของคณะปฏิวัติ จำนวน 2 ครั้ง ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ จำนวน 1 ครั้ง

11. จะทราบได้อย่างไรว่ามีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร

ตอบ พิจารณาได้จากเครื่องหมาย อัญประกาศคู่ (“...”) ที่มีอยู่หน้าข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยมีข้อความบ่งบอกว่า แก้ไขเพิ่มเติมโดยบทบัญญัติของกฎหมายใด ใช้บังคับเมื่อใด อาทิ หน้ามาตรา หรือวรรคใน มาตรา หรืออนุมาตราที่มีเครื่องหมายอัญประกาศคู่ (“...”) เช่น

ที่หน้า หมวด 1 ทวิ คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร มีเครื่องหมาย “ (อัญประกาศเปิด) และที่ท้าย มาตรา 13 อัญรัฐ มีเครื่องหมาย “ (อัญประกาศปิด)

ที่หน้า หมวด 4 ภาษีมูลค่าเพิ่ม มีเครื่องหมาย “ (อัญประกาศเปิด) และที่ท้ายมาตรา 91/21 (7) ของหมวด 5 ภาษีธุรกิจเฉพาะ มีเครื่องหมาย ” (อัญประกาศปิด)

12. กฎหมายที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตราขึ้นมีลักษณะอย่างไร

ตอบ กฎหมายที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตราขึ้นมีลักษณะดังนี้

- (1) ชื่อกฎหมายต้องนำหน้าด้วย “พระราช” เว้นแต่ รัฐธรรมนูญ ได้แก่
  - (ก) พระราชบัญญัติ หรือพระราชกำหนด – บทบัญญัติหรือกฎหมายแม่บท

- (ข) พระราชกฤษฎีกา – อนุบัญญัติหรือกฎหมายลูก
- (2) ชื่อกฎหมายจะต่อท้ายด้วยปีพุทธศักราชเสมอ ซึ่งจะสะท้อนว่าเป็นกฎหมายที่ทรงตราขึ้นเมื่อใด
  - (3) มีพระปรมาภิไธยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวใช้ชื่อกฎหมายนั้นมีข้อความแสดงให้ทราบว่า ทรงตราขึ้นเมื่อวัน เดือน และปีใด ในปีพุทธศักราชนั้น ทรงครองราชย์เป็นปีที่เท่าไร
  - (4) การแสดงเจตนารมณ์ หรือคำปรารภในการตรากฎหมาย แสดงไว้ในตอนต้นก่อนเข้าสู่บทบัญญัติ และแสดงหมายเหตุของการตราพระราชกฤษฎีกาไว้ตอนท้ายของกฎหมาย
  - (5) บัญญัติเป็น “มาตรา” แปลว่า “ข้อ”
กฎหมายที่สามัญชนออกใช้บังคับ เช่น กฎกระทรวง คำสั่งกรมสรรพากร ใช้คำว่า “ข้อ”
  - (6) ที่มาตรา 1 ทั้งพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ประมวลรัษฎากร รวมทั้งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร จะบัญญัติชื่อกฎหมายเสมอดังนี้ “มาตรา 1 กฎหมายนี้ให้ เรียกว่า...”
  - (7) มีผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ได้แก่ นายกรัฐมนตรี หรือประธานศาลฎีกา หรือประธานรัฐสภา ตามหลัก “The King Can Do No Wrong.” ซึ่งรองรับโดยรัฐธรรมนูญที่บัญญัติว่า ผู้ใดจะฟ้องร้องพระมหากษัตริย์มิได้ อันเป็นหลักการภายใต้หลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ที่ทรงสละพระราชอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจปกครองประเทศ และอำนาจตุลาการ นับแต่วันที่ 24 มิถุนายน 2475 เป็นต้นมา

13. ก่อนใช้บังคับบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร มีการจัดเก็บภาษีอากรประเภทใดบ้าง

ตอบ ภาษีอากรที่จัดเก็บก่อนใช้ประมวลรัษฎากรได้แก่

- (1) พ.ร.บ. เงินรัชชูปการ พ.ศ. 2468
  - (2) พ.ร.บ. ลักษณะเก็บเงินค่านา ร.ศ. 119
  - (3) พ.ร.บ. ลักษณะการเก็บภาษีค่าที่ไร้อ้อย พ.ศ. 2464
  - (4) พ.ร.บ. เปลี่ยนวิธีเก็บภาษียา ร.ศ. 119
  - (5) ประกาศพระราชทาน ยกเงินอากรสวนใหญ่ค่างั่ว และเดินสำรวจต้นผลไม้ใหม่ สำหรับเก็บเงินอากรสวนใหญ่ ร.ศ. 130
  - (6) พ.ร.บ. ภาษีเงินได้ พ.ศ. 2475
  - (7) พ.ร.บ. ภาษีการค้า พ.ศ. 2475
  - (8) พ.ร.บ. อากรแสตมป์ พ.ศ. 2475
  - (9) พ.ร.บ. ภาษีการธนาคารและการประกันภัย พ.ศ. 2476
- ลำดับที่ (1) พ.ร.บ. เงินรัชชูปการ พ.ศ. 2468 ยกเลิกไปโดยเด็ดขาด
- ลำดับที่ (2) – (5) เปลี่ยนเป็นภาษีบำรุงท้องที่ ตามลักษณะ 3
- ลำดับที่ (6) – (8) เปลี่ยนเป็นภาษีอากรฝ่ายสรรพากร ตามลักษณะ 2
- พ.ร.บ. อากรแสตมป์ พ.ศ. 2475 ยกเลิกช้ากว่ากฎหมายอื่นๆ 2 เดือน คือ วันที่ 1 มิถุนายน 2482 พร้อมกับการใช้บังคับหมวด 6 อากรแสตมป์ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งก็ใช้บังคับล่าช้าไป 2 เดือนเช่นกัน ทั้งนี้ เนื่องจากต้องให้เวลาแก่ผู้ครอบครองอากรแสตมป์ตามกฎหมายเก่าได้นำมาแลกกับอากรแสตมป์ใหม่ ซึ่งตาม

14. เดิมประมวลรัษฎากรมีกี่ลักษณะ ลักษณะที่ยกเลิกไปคือลักษณะใด ตั้งแต่มาตราใดถึงมาตราใด

ตอบ เดิมประมวลรัษฎากรมี 3 ลักษณะ คือ

ลักษณะ 1 ข้อความเบื้องต้น ตั้งแต่มาตรา 1 ถึงมาตรา 4

ลักษณะ 2 ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร ตั้งแต่มาตรา 5 ถึงมาตรา 143 และ

ลักษณะ 3 ภาษีบำรุงท้องที่ ตั้งแต่มาตรา 144 ถึงมาตรา 164

15. ปัจจุบันประมวลรัษฎากรมีกี่ลักษณะ อะไรบ้าง และมีทั้งสิ้นกี่มาตรา

ตอบ ประมวลรัษฎากรมี 2 ลักษณะ รวมทั้งสิ้น 113 มาตรา ดังนี้

ลักษณะ 1 ข้อความเบื้องต้น (มาตรา 1 – มาตรา 4 ทศ รวม 26 มาตรา)

ลักษณะ 2 ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร แบ่งเป็น 7 หมวด (รวม 285 มาตรา) ดังนี้

หมวด 1 บทเบ็ดเสร็จทั่วไป (มาตรา 5 – มาตรา 13 รวม 14 มาตรา)

หมวด 1 ทวิ คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร (มาตรา 13 ทวิ – มาตรา 13 อัฐฐ รวม 7

มาตรา)

หมวด 2 วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน (มาตรา 14 – มาตรา 37 ทวิ รวม 31 มาตรา)

มาตรา 14 ความหมาย “ภาษีอากรประเมิน”

มาตรา 15 หลักกฎหมายพิเศษใช้บังคับก่อนหรือยกเว้นกฎหมายทั่วไป

มาตรา 16 เจ้าพนักงานประเมิน

ส่วน 1 การยื่นรายการและการเสียภาษี (มาตรา 17 – มาตรา 27 จัตวา รวม 16

มาตรา)

ส่วน 2 การอุทธรณ์ (มาตรา 28 – มาตรา 34 รวม 7 มาตรา)

ส่วน 3 บทกำหนดโทษ (มาตรา 35 – มาตรา 37 ทวิ รวม 5 มาตรา)

หมวด 3 ภาษีเงินได้ และบัญชีอัตราภาษีเงินได้ (มาตรา 38 – มาตรา 76 ทวิ รวม 63

มาตรา)

ส่วน 1 ข้อความทั่วไป (มาตรา 38 – มาตรา 39 รวม 2 มาตรา)

ส่วน 2 การเก็บภาษีจากบุคคลธรรมดา (มาตรา 40 – มาตรา 64 รวม 40 มาตรา)

ส่วน 3 การเก็บภาษีจากบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล (มาตรา 65 – มาตรา 76 ทวิ รวม 5 มาตรา)

บัญชีอัตราภาษีเงินได้

หมวด 4 ภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 77 – มาตรา 90/5 รวม 115 มาตรา)

ส่วน 1 ข้อความทั่วไป (มาตรา 77 – มาตรา 77/5 รวม 6 มาตรา)

ส่วน 2 ความรับผิดในการเสียภาษี (มาตรา 78 – มาตรา 78/3 รวม 4 มาตรา)

ส่วน 3 ฐานภาษี (มาตรา 79 – มาตรา 79/7 รวม 8 มาตรา)

ส่วน 4 อัตราภาษี (มาตรา 80 – มาตรา 80/2 รวม 3 มาตรา)

- ส่วน 5 การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 81 – มาตรา 81/3 รวม 4 มาตรา)
- ส่วน 6 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีและการคำนวณภาษี (มาตรา 82 – มาตรา 82/18 รวม 19 มาตรา)
- ส่วน 7 การยื่นแบบและการชำระภาษี (มาตรา 83 – มาตรา 83/10 รวม 11 มาตรา)
- ส่วน 8 เครดิตภาษีและการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 84 – มาตรา 84/4 รวม 5 มาตรา)
- ส่วน 9 การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 85 – มาตรา 85/19 รวม 20 มาตรา)
- ส่วน 10 ใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้ (มาตรา 86 – มาตรา 86/14 รวม 15 มาตรา)
- ส่วน 11 การจัดทำรายงานและการเก็บรักษารายงานและหลักฐานเอกสาร (มาตรา 82 – มาตรา 82/18 รวม 19 มาตรา)
- ส่วน 12 อำนาจเจ้าพนักงานประเมิน (มาตรา 88 – มาตรา 88/6 รวม 7 มาตรา)
- ส่วน 13 เบี้ยปรับ – เงินเพิ่ม (มาตรา 89 – มาตรา 89/2 รวม 3 มาตรา)
- ส่วน 14 บทกำหนดโทษ (มาตรา 90 – มาตรา 91/5 รวม 6 มาตรา)
- หมวด 5 ภาษีธุรกิจเฉพาะ (มาตรา 91 – มาตรา 91/21 รวม 22 มาตรา)
- หมวด 6 อากรแสดมปี และบัญชีอัตราอากรแสดมปี (มาตรา 103 – มาตรา 129 รวม 33 มาตรา)
- มาตรา 103 บทนิยามศัพท์เกี่ยวกับอากรแสดมปี
- ส่วน 1 การเสียอากร (มาตรา 104 – มาตรา 112 รวม 12 มาตรา)
- ส่วน 2 เบ็ดเตล็ด (มาตรา 113 – มาตรา 123 ตี รวม 13 มาตรา)
- ส่วน 3 บทลงโทษ (มาตรา 124 – มาตรา 129 รวม 7 มาตรา)
- บัญชีอัตราอากรแสดมปี

อนึ่ง สำหรับลักษณะ 3 ภาษีบำรุงท้องที่ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508

16. ในปัจจุบันประมวลรัษฎากรมาตราแรกและมาตราสุดท้ายกล่าวถึงเรื่องใด

ตอบ ประมวลรัษฎากรมาตรา 1 บัญญัติว่า “กฎหมายนี้ให้เรียกว่า **ประมวลรัษฎากร**” ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของกฎหมายที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตราขึ้น

มาตราสุดท้ายของประมวลรัษฎากร เป็นบทบัญญัติว่าด้วยบทลงโทษตามหมวด 6 อากรแสดมปี แต่ยังไม่สุดท้ายเลยที่เดียวเนื่องจากมีบัญชีอัตราอากรแสดมปีต่อจากบทบัญญัติมาตรา 129 นี้

17. การแทรกบทบัญญัติในประมวลรัษฎากร มีกี่วิธี อะไรบ้าง

ตอบ การแทรกบทบัญญัติในประมวลรัษฎากรมี 2 วิธี ดังนี้

(1) การแทรกแบบดั้งเดิม (Classical Method) คือ การเพิ่มบทบัญญัติหรืออนุบัญญัติโดยการเพิ่มคำภาษาบาลีที่มีความหมายเกี่ยวกับลำดับที่สอง (ทวิ) สาม (ตรี) สี่ (จัตวา) ... ตามลำดับ ดังเช่นกรณีมาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2502 ต่อไปนี้

คำว่า	อ่านว่า	หมายความว่า
มาตรา 5	มาตรา 5	มาตรา 5 ครั้ง ^๑ ที่หนึ่ง
มาตรา 5 ทวิ	มาตรา 5 ทะ-วิ	มาตรา 5 ครั้ง ^๒ ที่สอง
มาตรา 5 ตรี	มาตรา 5 ตรี	มาตรา 5 ครั้ง ^๓ ที่สาม
มาตรา 5 จัตวา	มาตรา 5 จัต-ตะ-วะ	มาตรา 5 ครั้ง ^๔ ที่สี่
มาตรา 5 เบญจ	มาตรา 5 เบน-จะ	มาตรา 5 ครั้ง ^๕ ที่ห้า
มาตรา 5 ฉ	มาตรา 5 ฉอ หรือ ฉะ	มาตรา 5 ครั้ง ^๖ ที่หก
มาตรา 5 สัตต	มาตรา 5 สัต-ตะ	มาตรา 5 ครั้ง ^๗ ที่เจ็ด
มาตรา 5 อัฐ	มาตรา 5 อัด-ถะ	มาตรา 5 ครั้ง ^๘ ที่แปด
มาตรา 5 นว	มาตรา 5 นะ-วะ	มาตรา 5 ครั้ง ^๙ ที่เก้า
มาตรา 5 ทศ	มาตรา 5 ทะ-สะ	มาตรา 5 ครั้ง ^{๑๐} ที่สิบ
มาตรา 5 เอกาทศ	มาตรา 5 เอ-กา-ทะ-สะ	มาตรา 5 ครั้ง ^{๑๑} ที่สิบเอ็ด
มาตรา 5 ทวาทศ	มาตรา 5 ทะ-วา-ทะ-สะ	มาตรา 5 ครั้ง ^{๑๒} ที่สิบสอง
มาตรา 5 เทรส	มาตรา 5 เต-ระ-สะ	มาตรา 5 ครั้ง ^{๑๓} ที่สิบสาม
มาตรา 5 จตุทศ	มาตรา 5 จะ-ตุ-ทะ-สะ	มาตรา 5 ครั้ง ^{๑๔} ที่สิบสี่
มาตรา 5 ปันรศ	มาตรา 5 ปัน-นะ-ระ-สะ	มาตรา 5 ครั้ง ^{๑๕} ที่สิบห้า
มาตรา 5 โสฬส	มาตรา 5 โส-ละ-สะ	มาตรา 5 ครั้ง ^{๑๖} ที่สิบหก
มาตรา 5 สัตตรศ	มาตรา 5 สัต-ตะ-ระ-สะ	มาตรา 5 ครั้ง ^{๑๗} ที่สิบเจ็ด
มาตรา 5 อัฐารศ	มาตรา 5 อัด-ถา-ระ-สะ	มาตรา 5 ครั้ง ^{๑๘} ที่สิบแปด
มาตรา 5 เอกุณวิสติ	มาตรา 5 เอ-กุ-นะ-วี-สะ-ติ	มาตรา 5 ครั้ง ^{๑๙} ที่สิบเก้า
มาตรา 5 วิสติ	มาตรา 5 วี-สะ-ติ	มาตรา 5 ครั้ง ^{๒๐} ที่ยี่สิบ
มาตรา 5 เอกวิสติ	มาตรา 5 เอ-กะ-วี-สะ-ติ	มาตรา 5 ครั้ง ^{๒๑} ที่ยี่สิบเอ็ด
มาตรา 5 ทาววิสติ	มาตรา 5 ทะ-วา-วี-สะ-ติ	มาตรา 5 ครั้ง ^{๒๒} ที่ยี่สิบสอง
มาตรา 5 เตวิสติ	มาตรา 5 เต-วี-สะ-ติ	มาตรา 5 ครั้ง ^{๒๓} ที่ยี่สิบสาม

อนึ่ง คำว่า “เอกุน” โดยรากศัพท์แปลว่า พร่องอยู่หนึ่ง ซึ่งเมื่อนำมาสมรสกับคำว่า “วิสติ” ซึ่งแปลว่า ยี่สิบ เมื่อรวมเป็น “เอกุนวิสติ” จึงหมายความว่า พร่องอยู่หนึ่งจะครบยี่สิบ ซึ่งได้แก่สิบเก้านั่นเอง

การแทรกแบบดั้งเดิม ใช้กับบทบัญญัติในลักษณะ 1 ข้อความเบื้องต้น ตั้งแต่มาตรา 1 ถึงมาตรา 4 ทศ และสำหรับบทบัญญัติในลักษณะ 2 ภาษีกาการฝ่ายสรรพากร ใช้กับบทบัญญัติในหมวดดังต่อไปนี้

- หมวด 1 บทเบ็ดเสร็จทั่วไป ตั้งแต่มาตรา 5 ถึงมาตรา 13
  - หมวด 1 ทวิ คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีกาการ ตั้งแต่มาตรา 13 ทวิ ถึงมาตรา 13 อัฐ
  - หมวด 2 วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีกาการประเมิน ตั้งแต่มาตรา 14 ถึงมาตรา 37 ทวิ
  - หมวด 3 ภาษีเงินได้ ตั้งแต่มาตรา 38 ถึงมาตรา 76 ทวิ และบัญชีอัตราภาษีเงินได้
  - หมวด 6 อากาการแสตมป์ ตั้งแต่มาตรา 103 ถึงมาตรา 129 และบัญชีอัตราอากาการแสตมป์
- ตัวอย่าง ตามมาตรา 3 ถึงมาตรา 3 จตุทศ ในลักษณะ 1 มีคำอ่านและความหมายดังนี้

คำว่า	อ่านว่า	หมายความว่า
มาตรา 3	มาตรา 3	มาตรา 3 ครั้งที่หนึ่ง
มาตรา 3 ทวิ	มาตรา 3 ทะ-วิ	มาตรา 3 ครั้งที่สอง
มาตรา 3 ตรี	มาตรา 3 ตรี	มาตรา 3 ครั้งที่สาม
มาตรา 3 จัตวา	มาตรา 3 จัต-ตะ-วะ	มาตรา 3 ครั้งที่สี่
มาตรา 3 เบญจ	มาตรา 3 เบน-จะ	มาตรา 3 ครั้งที่ห้า
มาตรา 3 ฉ	มาตรา 3 ฉอ หรือ ฉะ	มาตรา 3 ครั้งที่หก
มาตรา 3 สัตต	มาตรา 3 สัต-ตะ	มาตรา 3 ครั้งที่เจ็ด
มาตรา 3 อัฐ	มาตรา 3 อัด-ถะ	มาตรา 3 ครั้งที่แปด
มาตรา 3 นว	มาตรา 3 นะ-วะ	มาตรา 3 ครั้งที่เก้า
มาตรา 3 ทศ	มาตรา 3 ทะ-สะ	มาตรา 3 ครั้งที่สิบ
มาตรา 3 เอกาทศ	มาตรา 3 เอ-กา-ทะ-สะ	มาตรา 3 ครั้งที่สิบเอ็ด
มาตรา 3 ทวาทศ	มาตรา 3 ทะ-วา-ทะ-สะ	มาตรา 3 ครั้งที่สิบสอง
มาตรา 3 เทรส	มาตรา 3 เต-ระ-สะ	มาตรา 3 ครั้งที่สิบสาม
มาตรา 3 จตุทศ	มาตรา 3 จะ-ตุ-ทะ-สะ	มาตรา 3 ครั้งที่สิบสี่

(2) การแทรกแบบสมัยใหม่ (Modernize Method) โดยการใส่เครื่องหมาย / (ทับ) ดังเช่น บ้านเลขที่ ซึ่งมีมาตราหลักเรียงลำดับอยู่แล้ว จึงไม่อาจเพิ่มเลขมาตราต่อไปได้ตามปกติ เมื่อมีความประสงค์ที่จะเพิ่มเลขมาตรา ก็เพียงแต่ใส่เครื่องหมาย / เลขหลังมาตรานั้น แล้วใส่ลำดับเลขที่ทับเรียงลำดับกับไป เช่น มาตรา 77 தொடด้วย มาตรา 77/1 ใส่เรียงไปจนจบมาตรา 77/5 จึงขึ้นมาตรา 78 เป็นต้น

การแทรกแบบสมัยใหม่ ใช้กับบทบัญญัติในลักษณะ 2 ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร ดังต่อไปนี้

- หมวด 4 ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- หมวด 5 ภาษีสรรพสามิต

นอกจากนี้ ยังใช้กับพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 405) พ.ศ. 2545 มาตรา 10 - มาตรา 10/1 และมาตรา 11 - มาตรา 11/11 หรือ คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 4/2528 ข้อ 3 - ข้อ 3/2 และข้อ 12 - ข้อ 12-6 เป็นต้น

18. ปัจจุบันประมวลรัษฎากร ไม่มีบทบัญญัติมาตราใดบ้าง เพราะเหตุใด

ตอบ ปัจจุบันประมวลรัษฎากร ไม่มีบทบัญญัติดังต่อไปนี้ ในลักษณะ 2 ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร

มาตรา 75 และมาตรา 76 เกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนเกินกว่าร้อยละ 50 ของทุนทั้งสิ้น

มาตรา 92 และมาตรา 93 บทบัญญัติว่าด้วยภาษีการค้าในหมวด 4 ที่ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2534 ใช้บังคับวันที่ 1 มกราคม 2535 เป็นต้นมา

มาตรา 94 ถึงมาตรา 102 บทบัญญัติว่าด้วยภาษีป้ายในหมวด 5 เดิมที่ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510

มาตรา 130 ถึงมาตรา 143 หมวด 7 อากรมหรสพ และบัญชีอัตราอากรมหรสพ ยกเลิกโดยนำไปบัญญัติเป็นภาษีการค้า

19. ให้จัดเรียงลำดับอนุบัญญัติตามประมวลรัษฎากร

ตอบ อนุบัญญัติตามประมวลรัษฎากร ประกอบด้วย

- (1) พระราชกฤษฎีกา
- (2) กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง และระเบียบกระทรวง
- (3) คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร
- (4) คำสั่งกรมสรรพากร
- (5) ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร

20. การจัดเรียงอนุบัญญัติที่ออกตามความในประมวลรัษฎากรมีวัตถุประสงค์อย่างไร

ตอบ การจัดเรียงอนุบัญญัติต่างระดับกัน มีวัตถุประสงค์ดังนี้

(1) เพื่อจัดชั้นความสำคัญของอนุบัญญัติที่ออกตามความในประมวลรัษฎากรให้ชัดเจน อาทิ การตราพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ย่อมมีความสำคัญกว่าการออกกฎกระทรวง ที่กระทำได้อย่างง่ายกว่าการตราพระราชกฤษฎีกา ซึ่งให้เห็นถึงนัยของอนุบัญญัตินั้น ๆ ว่ามีลำดับชั้นความสำคัญไม่เท่าเทียมกัน เช่น

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราการหักค่าสิทธิหรือและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน (ฉบับที่ 145) พ.ศ. 2527 ออกตามความในมาตรา 65 ทวิ (2) พิจารณาได้ว่ามีระดับชั้นความสำคัญเหนือกว่า กฎกระทรวง ฉบับที่ 186 (พ.ศ. 2534) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ ออกตามความในมาตรา 65 ทวิ (9) แม้ทั้งสองเงื่อนไขจะเป็นเงื่อนไขในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา 65 ทวิ ด้วยกัน แต่เนื่องจากทุกบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนมีทรัพย์สินที่จะคิดค่าสิทธิหรือและค่าเสื่อมราคา ในขณะที่มีบางบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเท่านั้นที่อาจมีหนี้สูญเกิดขึ้น ลำดับศักดิ์ของกฎหมายจึงเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสำคัญของแต่ละเงื่อนไข

กรณีคำรับรองแม้จะมีหรือเกิดขึ้นได้ในทุกบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน แต่โดยทั่วไปเป็นรายการเบ็ดเตล็ดเล็กน้อย ในการบัญญัติประมวลรัษฎากรจึงกำหนดให้ออกหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเป็นเพียงกฎกระทรวง ซึ่งได้แก่ กฎกระทรวง ฉบับที่ 143 ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยภาษีเงินได้ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามมีบางกรณีที่อาจสร้างความสับสนได้บ้าง เพราะไม่เป็นไปตามหลักการข้างต้น ได้แก่ มาตรา 42 (17) “เงินได้ตามที่จะได้กำหนดยกเว้นโดยกฎกระทรวง” ซึ่งแม้จะเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่มีหลักการกำหนดไว้ในมาตรา 3 ลักษณะ 1 แล้วว่า “บรรดารัษฎากรประเภทต่าง ๆ ซึ่งเรียกเก็บตามประมวลรัษฎากรนี้จะตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อการต่อไปนี้ได้ คือ

(1) ลดอัตราหรือยกเว้นเพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ กิจการ หรือสภาพของท้องถิ่นที่บางแห่งหรือทั่วไป” โดยทุกประเภทภาษีอากรนอกจากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ก็ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อการยกเว้นภาษีดังกล่าวทั้งสิ้น สันนิษฐานใจว่า คงมีความประสงค์ที่จะให้มีความสะดวกในการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และเป็นรายการย่อย ๆ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังก็ได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร และเพิ่มเติมด้วยกฎกระทรวง ฉบับต่าง ๆ เรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบัน

(2) เพื่อแสดงให้เห็นถึงลำดับศักดิ์ของกฎหมายที่มีความต่างกัน ในอันที่จะตีความกฎหมายตามหลักการตีความว่า กฎหมายที่มีลำดับศักดิ์สูงกว่าย่อมขัดแย้งและมีผลยกเลิกกฎหมายลำดับศักดิ์ที่ต่ำกว่า ในขณะที่ด้วยกันกฎหมายลำดับศักดิ์ที่ต่ำกว่าจะขัดหรือแย้งกฎหมายลำดับศักดิ์ที่สูงกว่ามิได้ มิฉะนั้น ตกเป็นโมฆะใช้ไม่ได้

21. คำสั่งกรมสรรพากรมีที่ประเภท อะไรบ้าง

ตอบ คำสั่งกรมสรรพากรที่ปรากฏในประมวลรัษฎากรแบ่งออกเป็น

คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในประมวลรัษฎากร จึงถือเป็นอนุบัญญัติ (กฎหมายลูก) หมายความว่า คำสั่งกรมสรรพากรที่ออกเพื่อใช้บังคับเป็นการทั่วไป (ท.ป. หมายความว่า ทั่วไป)

คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. ออกโดยมิได้อาศัยอำนาจตามความในประมวลรัษฎากร ไม่ถือเป็นอนุบัญญัติ หรือกฎหมายลูกทั้งนี้ เพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติ (Ruling) ของเจ้าพนักงานสรรพากรในการปฏิบัติงานการ รัษฎากร เนื่องจากอธิบดีกรมสรรพากรไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะออกคำสั่งกรมสรรพากรที่ใช้บังคับเป็นการ ทั่วไป แต่มีอำนาจสั่งผู้ใต้บังคับบัญชาให้ถือปฏิบัติ

22. มีแนวทางในการพิจารณาว่าข้อความนั้นเป็นอนุบัญญัติตามประมวลรัษฎากรหรือไม่

ตอบ หลักในการพิจารณาว่า ข้อความใดเป็นอนุบัญญัติที่ออกตามความในประมวลรัษฎากรหรือไม่นั้น ให้พิจารณาว่า

(1) กรณีที่ข้อความนั้น ๆ อ้างว่า อาศัยอำนาจตามความในบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร หรืออนุ บัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ข้อความนั้น ๆ ถือเป็นอนุบัญญัติ

(2) กรณีที่ข้อความนั้น ๆ ออกโดยไม่อาศัยอำนาจตามความในบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร หรือ อนุบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ข้อความนั้นก็ไม่ถือเป็นอนุบัญญัติตามประมวลรัษฎากร อาทิ คำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป. .../(ระบุปี พ.ศ.) ซึ่งถือเป็นแนวทางปฏิบัติ และประกาศกรมสรรพากร ซึ่งเป็นประกาศเพื่อให้ทราบข้อความ บางประการ

23. ทำไมต้องมีการประกาศกฎหมายในราชกิจจานุเบกษา ทั้งในส่วนที่เป็นบทบัญญัติและอนุบัญญัติ

ตอบ กฎหมายนั้นจะมีผลต่อเมื่อประกาศให้ประชาชนทราบแล้ว เพราะมีหลักกฎหมายกำหนดไว้ว่า “ความ ไม่รู้กฎหมายไม่เป็นข้อแก้ตัว” ซึ่งในประเทศไทย พระราชบัญญัติจะต้องประกาศลงในหนังสือราชการ ชื่อ “ราช กิจจานุเบกษา” (Royal Thai Government Gazette)

24. จงบอกบทบัญญัติที่สำคัญ (หัวใจ) ในแต่ละลักษณะ

ตอบ บทบัญญัติที่สำคัญ อันถือได้ว่าเป็นหัวใจในแต่ละลักษณะประกอบด้วย

รายการ	บทบัญญัติที่สำคัญ	รายละเอียด
ลักษณะ 1	มาตรา 2 มาตรา 3 มาตรา 4	นิยามศัพท์ที่ใช้ในประมวลรัษฎากร “ประเทศไทย” การตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อการลดอัตรา และยกเว้นรัษฎากร รัฐมนตรีผู้รักษาการตามประมวลรัษฎากร (รมต. คลัง)
ลักษณะ 2 หมวด 1	มาตรา 5	กรมสรรพากร เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีสรรพากรตาม

รายการ	บทบัญญัติที่สำคัญ	รายละเอียด
ลักษณะ 2 หมวด 1 ทวิ	มาตรา 13 สัตต	อำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร
ลักษณะ 2 หมวด 2	มาตรา 15	วิธีการใช้บทบัญญัติในหมวด 2 วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน
	มาตรา 17	การเสียภาษีอากรประเมินโดยยื่นรายการประเมินประเมินตนเองของผู้ต้องเสียหรือผู้นำส่งภาษีอากร
ลักษณะ 2 หมวด 3 ส่วน 1	มาตรา 39	นิยามศัพท์เกี่ยวกับภาษีเงินได้ “เงินได้พึงประเมิน”
ลักษณะ 2 หมวด 3 ส่วน 2	มาตรา 41	หลักการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา “หลักแหล่งเงินได้” และ “หลักถิ่นที่อยู่”
ลักษณะ 2 หมวด 3 ส่วน 3	มาตรา 66	หลักการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล “หลักแหล่งเงินได้” และ “หลักถิ่นที่อยู่”
ลักษณะ 2 หมวด 4	มาตรา 77/1	นิยามศัพท์เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม “ผู้ประกอบการ” “ขาย” “บริการ” “นำเข้า” “ส่งออก” “ภาษีซื้อ”
	มาตรา 77/2	หลักการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม “หลักการบริโภค” และ “หลักปลายทาง”
ลักษณะ 2 หมวด 5	มาตรา 91/2	หลักการจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะ “หลักการบริโภค”
ลักษณะ 2 หมวด 6	มาตรา 103	นิยามศัพท์เกี่ยวกับอากรแสตมป์ “ปิดแสตมป์บริบูรณ์”
	มาตรา 104	หลักการจัดเก็บอากรแสตมป์ - ค่าธรรมเนียมในการกระทำตราสาร

25. บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ไม่มีผลใช้บังคับแล้ว ประกอบด้วยบทบัญญัติใดบ้าง

ตอบ บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ไม่มีผลใช้บังคับแล้ว ประกอบด้วยบทบัญญัติดังต่อไปนี้

บทบัญญัติ	เหตุผล
● มาตรา 2 นิยามศัพท์ คำว่า “อำเภอ” “นายอำเภอ” “ที่ว่าการอำเภอ”	เนื่องจากในปัจจุบัน กรมสรรพากรได้ปรับเปลี่ยนการบริหารราชการจากที่เคยมีสองส่วนคือส่วนกลาง กับส่วนภูมิภาค ลดลงเหลือส่วนกลางแต่เพียงส่วนเดียว ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม 2545 เป็นต้นมา จึงไม่มีความจำเป็นต้องอาศัยสถานที่ และเจ้าหน้าที่ขององค์การของระบบการบริหารราชการส่วนภูมิภาค
● มาตรา 3 จัตวา รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้ไปเสีย ณ สำนักงานแห่งอื่นก็ได้	เนื่องจากมีบทบัญญัติมาตรา 11 ซึ่งเป็นกฎหมายพิเศษที่ให้อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรในการกำหนดให้อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรในอันที่จะกำหนดให้นำภาษีอากรไปเสีย ณ สำนักงานแห่งอื่น จึงไม่จำเป็นต้องใช้อำนาจรัฐมนตรีตามมาตรา 3 จัตวาอีก
● มาตรา 29 การอุทธรณ์การประเมินภาษีอากรที่อำเภอมีหน้าที่ประเมิน	เนื่องจากอำเภอไม่มีหน้าที่ประเมินภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร
● มาตรา 39 นิยามคำว่า “บริษัทเงินทุน”	ไม่มีผลใช้บังคับ เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับนิยามศัพท์นี้โดยเฉพาะ
● มาตรา 42 (4) การยกเว้นเงินได้สำหรับการจ้างงานก่อนปี 2475	เนื่องจากไม่มีการจ้างงานในลักษณะนี้คงเหลืออยู่อีกแล้ว
● มาตรา 48 ทวิ เฉพาะในส่วนของการเสียภาษีเงินได้แทนผู้ค้าบุหรี่ของโรงงานยาสูบ	เนื่องจากเงินได้จากการขายยาสูบที่ผลิตโดยโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง นั้นผู้มีเงินได้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ตามมาตรา 42 (17) ประกอบกฎกระทรวงฉบับที่ 126 ข้อ 2 (19) เครดิตภาษีตามมาตรา 48 ทวิ จึงไม่มีผลแต่อย่างใด
● มาตรา 80/2 อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 2.5 (1.5% ของมูลค่าของฐานภาษี)	เนื่องจากมีการขยายจำนวนมูลค่าของฐานภาษีของกิจการขนาดย่อมตามมาตรา 81/1 จาก 600,000 บาทต่อปี เป็น 1,200,000 บาทต่อปี มีผลใช้บังคับตั้งแต่ 1 เมษายน 2542 เป็นต้นมา เป็นผลให้ยกเลิกการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม

บทบัญญัติ	เหตุผล
● มาตรา 81 (3) การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการส่งออกของผู้ประกอบ การต้องเสีย VAT ในอัตรา 1.5%	เช่นเดียวกับกรณีมาตรา 80/2 จึงไม่จำเป็นต้องยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มในกรณีนี้
● มาตรา 81/3 (2) สิทธิขอเข้าสู่ระบบ VAT ของผู้ประกอบการ 1.5%	เช่นเดียวกับกรณีมาตรา 80/2 จึงไม่จำเป็นต้องมีสิทธิขอเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่คำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 82/3 แต่อย่างใด
● มาตรา 82/16 มาตรา 82/17 และมาตรา 82/18	การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา 1.5% ของมูลค่าของฐานภาษี ถูกยกเลิกไปโดยปริยาย เพราะเหตุที่ขยายการยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีของกิจการขนาดย่อม
● มาตรา 85/10 (4) การขอลดหนี้เบียด VAT ของผู้ประกอบการ 1.5%	เช่นเดียวกับกรณีมาตรา 80/2 ผู้ประกอบการจดทะเบียน 1.5% ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องขอเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม
● มาตรา 87 วรรคสอง การจัดทำราย งานของผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ต้องเสีย VAT ในอัตรา 1.5%	เช่นเดียวกับกรณีมาตรา 80/2 จึงไม่ต้องมีการจัดทำรายงานของผู้ประกอบการดังกล่าว
● มาตรา 90/2 (1) บทกำหนดโทษสำหรับผู้ประกอบการ 1.5%	เช่นเดียวกับกรณีมาตรา 80/2 กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 82/18 (2) จึงไม่มีผลทางภาษีอากรอีกต่อไป บทกำหนดโทษจึงไม่อาจเกิดขึ้น
● มาตรา 103 (2) การปิดแสดมปีบริบูรณ์โดยวิธีแสดมปีดุน	เนื่องจากในทางปฏิบัติไม่มีการจัดเก็บอากรแสดมปีโดยวิธีนี้อีก บทบัญญัตินี้จึงไม่มีผลใช้บังคับอีกต่อไป

26. จงบอกโครงสร้างของกฎหมายภาษีอากร

ตอบ โครงสร้างของกฎหมายภาษีอากร แบ่งเป็น 9 ส่วนดังนี้

(1) หลักการทั่วไปของกฎหมายภาษีอากรนั้น อาทิ

- หลักการและแนวคิดในการจัดเก็บภาษีอากร
- หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีอากร
- กำหนดเวลาในการจัดเก็บภาษีอากรเป็นรายปี หรือรายเดือน หรือรายสะดวก
- กำหนดประเภทภาษีอากร เพื่อให้ทราบถึงผู้รับภาระภาษีอากรประเภทนั้น
- หลักการสำคัญอื่น ๆ อาทิ การให้ความสำคัญของระบบเอกสารหลักฐาน

(2) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร ซึ่งต้องมีความชัดเจนแน่นอน อาทิ

- บุคคลธรรมดา รวมถึงกองมรดกของผู้ตายที่ยังมิได้แบ่ง
- ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล
- บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
- นิติบุคคลอื่น

(3) วิธีการคำนวณภาษีอากร ซึ่งรวมทั้ง ฐานภาษี และอัตราภาษีอากร ซึ่งนอกจากต้องมีความ

ชัดเจนแน่นอนแล้วยังต้องมีความสะดวกอีกด้วย

(4) **วิธีการเสียภาษีอากร** ซึ่งต้องมีความสะดวก และช่วยเสริมสร้างความสมัครใจในการเสียภาษีอากรด้วย อาทิ

- การเสียภาษีโดยถูกหักไว้ ณ ที่จ่าย
- การยื่นแบบแสดงรายการประเมินตนเอง
- การประเมินหรือสั่งให้เสียโดยเจ้าพนักงาน
- การเสียภาษีอากรแทน เช่น โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง เสียภาษีเงินได้แทนผู้ค้าบุหรี่ปริมาณ

มาตรา 48 ทวิ และมาตรา 65 จัตวา

- การเลือกเสียภาษีอากร (Final Tax)

(5) **การยกเว้นภาษีอากร** เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีอากร อาทิ

- การยกเว้นภาษีอากรให้แก่บุคคล
- การยกเว้นภาษีอากรสำหรับรายได้หรือรายรับหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้หรือรายรับ
- การยกเว้นจำนวนเงินภาษีอากร
- การให้เครดิตภาษี เช่น เครดิตภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตาม**มาตรา 47 ทวิ** หรือเครดิตภาษี

เงินได้นิติบุคคลตามพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 300) พ.ศ. 2539 หรือเครดิตภาษีตามข้อตกลงว่าด้วยการยกเว้นการเก็บภาษีซ้ำซ้อน (DTA)

- การหักลดหย่อน เช่น **มาตรา 47** เป็นต้น

ข้อสังเกต โครงสร้างภาษีอากรในส่วนนี้ เป็นโครงสร้างที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมมากที่สุด โดยเฉพาะกรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร

(6) **การขอลดคืนภาษีอากร** เพื่อให้กลับคืนสู่สภาพเดิม

(7) **หน้าที่อื่นทางภาษีอากร** เพื่อประโยชน์ในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากร อาทิ

- การมีและใช้เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร
- การจดทะเบียน
- การจัดทำเอกสารหลักฐานทางภาษีอากร
- การจัดทำและการเก็บรักษารายงาน บัญชีพิเศษ บัญชีงบดุล บัญชีทำการ บัญชีกำไรขาดทุน
- การพิสูจน์ความถูกต้องของจำนวนภาษีและการปฏิบัติหน้าที่ทางภาษีอากร
- การให้ความร่วมมือแก่ทางราชการ

(8) **การขจัดข้อโต้แย้งทางภาษีอากร** เพื่ออำนวยให้เกิดความเป็นธรรมในการเสียภาษีอากร อาทิ การอุทธรณ์

(9) **บทกำหนดโทษทางภาษีอากร** เพื่อก่อให้เกิดสภาพการบังคับใช้กฎหมายเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยเฉพาะบทกำหนดโทษทางอาญา

27. ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรเพื่อประโยชน์ในการบริหารการจัดเก็บ แบ่งออกเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง

ตอบ ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรเพื่อประโยชน์ในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ

- (1) ภาษีอากรประเมิน ได้แก่ ภาษีเงินได้ตามหมวด 3 ภาษีมูลค่าเพิ่มตาม 4 และภาษีธุรกิจเฉพาะตามหมวด 5
- (2) ภาษีอากรที่มีใช้ภาษีอากรประเมิน ได้แก่ อากรแสตมป์ ตามหมวด 6

28. ประเภทภาษีอากรที่มีการจัดเก็บตามประมวลรัษฎากร มีกี่ประเภท อะไรบ้าง

ตอบ ประเภทภาษีอากรที่มีการจัดเก็บตามประมวลรัษฎากร แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

- (1) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้ตามส่วน 2 หมวด 3 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร
- (2) ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้ตามส่วน 3 หมวด 3 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร
- (3) ภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามหมวด 4 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร
- (4) ภาษีธุรกิจเฉพาะ ตามหมวด 5 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร
- (5) อากรแสตมป์ ตามหมวด 6 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร

29. มีหลักเกณฑ์การอ่านวรรคในกฎหมายอย่างไร

ตอบ หลักการอ่านวรรคในกฎหมาย

- (1) ความที่ต่อจากมาตราถือเป็นวรรคแรก
- (2) เมื่อขึ้นย่อหน้าใหม่หรือ paragraph ใหม่ ถือเป็นวรรคใหม่
- (3) “อนุมาตรา” หรือ “อนุมาตราย่อย” ( ) ที่เรียงลำดับภายใต้วรรคถือเป็นส่วนหนึ่งของวรรคเดียวกัน

30. เครื่องหมาย ( ) ในบทบัญญัติของกฎหมายคืออะไร

ตอบ ( ) ในบทบัญญัติของกฎหมาย คือ “อนุมาตรา” ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของวรรค อาทิ มาตรา 40 วรรคหนึ่งประกอบด้วยอนุมาตรา 1 หรือ (1) ถึงอนุมาตรา 8 หรือ (8) ทั้งหมดเป็นวรรคเดียวกัน ไม่ว่าในอนุมาตราจะมีอนุมาตราย่อยหรือไม่ เช่น มาตรา 40 (4) ยังมีอนุมาตราย่อย (ก) ถึง (ข) ซึ่งรวมเป็นวรรคเดียวกัน และรวมอยู่ในวรรคหนึ่งของมาตรา 40 ดังกล่าว

31. มาตรา 40 และมาตรา 47 มีกี่วรรค

ตอบ มาตรา 40 มีสองวรรค คือ

วรรคแรก คือ ส่วนของย่อหน้าแรกต่อจากเลขมาตรา เมื่อขึ้น (1) จนจบความที่ท้าย (8) ก็ยังคงถือเป็นส่วนของวรรคด้วยเช่นกัน

เมื่อขึ้นย่อหน้าใหม่ต่อจาก (8) ถือเป็นวรรคสอง เพราะข้อความมีต่อเนื่องกับ (8)

แต่เนื่องจากมาตรา 40 มีสองวรรค วรรคสองจึงอาจเรียกว่า “วรรคท้าย” เพื่อแสดงว่า ไม่มีวรรคต่อจากนั้นอีกแล้ว

มาตรา 47 (1) ถึง (7) มีวรรคเดียว

โครงสร้างมาตรา 40

มาตรา 40 วรรคแรก

(1) มีวรรคเดียว

(2) มีวรรคเดียว

(3) มีวรรคเดียว

(4) มีวรรคเดียว

(ก) มีวรรคเดียว

(ข) มีสามวรรค

(ค) มีวรรคเดียว

(ง) มีวรรคเดียว

(จ) มีวรรคเดียว

(ฉ) มีวรรคเดียว

(ช) มีวรรคเดียว

(5) วรรคแรก

(ก) มีวรรคเดียว

(ข) มีวรรคเดียว

(ค) มีวรรคเดียว

วรรคสอง

วรรคสาม

(6) มีวรรคเดียว

(7) มีวรรคเดียว

(8) มีวรรคเดียว

มาตรา 40 วรรคสอง

32. หลักกฎหมายตามประมวลรัษฎากรมีอะไรบ้าง

ตอบ หลักกฎหมายตามประมวลรัษฎากร

- (1) “หลักความเป็นธรรม” และหลัก “ภาษีอากรที่ดี”
- (2) “หลักความสม่ำเสมอ” หรือหลัก “ความแน่นอน” อาทิ
  - การมีและใช้รอบระยะเวลาบัญชี กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล
  - วิธีการตีราคาทุนของสินค้าคงเหลือ ตามมาตรา 65 ทวิ (6)
  - วิธีการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินถาวร ตามมาตรา 65 ทวิ (2)
  - การคำนวณอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศให้เป็นเงินตราไทย ตามมาตรา 9
- (3) “หลักกฎหมายพิเศษและกฎหมายทั่วไป”
  - “กฎหมายพิเศษย่อมใช้บังคับก่อน หรือยกเว้นกฎหมายทั่วไป”
  - กรณีที่ไม่มีกฎหมายพิเศษบัญญัติไว้ให้นำกฎหมายทั่วไปมาใช้บังคับโดยอนุโลม”
- (4) “หลักผู้ใดกล่าวอ้าง ผู้นั้นนำสืบ” ตามหลักกฎหมายลักษณะพยาน
- (5) “หลักเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ” (Substance over Form) ตามหลักความเป็นธรรม
- (6) “หลักกฎหมายปิดปาก” (ดูมาตรา 8, มาตรา 10, มาตรา 21, มาตรา 25, มาตรา 77/5)

เพื่อประโยชน์ในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากร

- (7) “หลักกระจายของฝ่ายหนึ่ง ต้องเป็นรายได้ของอีกฝ่ายหนึ่ง” ฝ่ายที่จ่ายเงินได้ต้องพิสูจน์ผู้รับได้ว่าเป็นใคร ตามมาตรา 65 ตริ (18) และหลัก Supply Chain เพื่ออำนวยให้เกิดความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีอากร
- (8) “หลักถ้าจัดเก็บได้ยาก ให้ยกเว้นการจัดเก็บ” ใช้กับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
- (9) “หลักใช้หน่วยเงินตราไทยในการคำนวณภาษีอากร”
- (10) “หลักกฎหมายเอกชน และกฎหมายมหาชน”

33. คำว่า “องค์การของรัฐบาล” ตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร หมายความว่าอย่างไร และพบได้ในมาตราใดบ้าง

ตอบ คำว่า “องค์การของรัฐบาล” มีนิยามศัพท์ตามมาตรา 2 ดังนี้

“องค์การของรัฐบาล” หมายความว่า องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล และกิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของซึ่งไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลด้วย

จากบทบัญญัติดังกล่าว อาจจำแนกองค์การของรัฐบาลได้ดังนี้

- (1) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล อาทิ กระทรวง ทบวง กรม กองทัพ จังหวัด มหาวิทยาลัยของรัฐ
- (2) กิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งขึ้น เช่น เทศบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารราชการส่วนจังหวัด องค์การบริหารราชการส่วนตำบล รัฐวิสาหกิจที่มีใช้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เป็นต้น
- (3) หน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของที่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล อาทิ องค์การค้ำของคุรุสภา โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง สรรพากรสำลัน โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น

คำว่า “องค์การของรัฐบาล” พบได้ในมาตรา 50 (4) และมาตรา 69 ทวิ ว่าด้วยการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย โดยผู้จ่ายเงินได้ที่เป็นรัฐบาล และองค์การของรัฐบาล และกรณีผู้ประกอบการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มที่เป็นองค์การขอรัฐบาลตามมาตรา 77/1 (3)

34. คำว่า “ประเทศไทย” ตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร หมายความว่าอย่างไร

ตอบ คำว่า “ประเทศไทย” หรือ “ราชอาณาจักร” หมายถึง เขตภาคพื้นทวีปตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศและส่วนที่เป็นเกาะ แก่ง ที่เป็นเขตแดนของประเทศไทย และเขตไหล่ทวีปที่เป็นสิทธิของประเทศไทย ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่ยอมรับนับถือกันโดยทั่วไป (12 ไมล์ทะเล) และตามความตกลงกับต่างประเทศด้วย (เขตเศรษฐกิจจำเพาะ 200 ไมล์ทะเล)

คำว่า “ประเทศไทย” หรือ “ราชอาณาจักร” ปรากฏในบทบัญญัติที่เป็นหลักการจัดเก็บภาษีแต่ละประเภทดังนี้

ประเภทภาษีอากร	บทบัญญัติที่เป็นหลักการจัดเก็บภาษี
● ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	มาตรา 41 การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากผู้มีเงินได้จากแหล่งเงินได้ในประเทศไทยตาม “หลักแหล่งเงินได้” และจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากผู้มีเงินได้จากแหล่งเงินได้ในต่างประเทศตาม “หลักถิ่นที่อยู่” (กรณีอยู่ในประเทศไทยถึง 180 วันในปีภาษี)
● ภาษีเงินได้นิติบุคคล	มาตรา 66 การจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยตาม “หลักถิ่นที่อยู่” และจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ และประกอบกิจการในประเทศไทยตาม “หลักแหล่งเงินได้”
● ภาษีมูลค่าเพิ่ม	มาตรา 77/2 การประกอบกิจการที่อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ การขายสินค้าหรือการให้บริการโดยผู้ประกอบการในราชอาณาจักรตาม “หลักการบริโภค” และการนำสินค้าหรือบริการเข้าในราชอาณาจักรรวมทั้งการส่งออกตาม “หลักปลายทาง”
● ภาษีธุรกิจเฉพาะ	มาตรา 91/2 การประกอบกิจการที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะตาม “หลักการบริโภค”
● อากรแสตมป์	มาตรา 104 การจัดเก็บอากรแสตมป์จากการกระทำตราสาร 28 ลักษณะตราสารในลักษณะของค่าธรรมเนียม โดยยอมรับให้นำตราสารที่ปิดแสตมป์บริบูรณ์ไปใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งได้ตามมาตรา 118

35. เขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zone: EEZ) หมายความว่าอย่างไร

ตอบ เขตเศรษฐกิจจำเพาะ หมายถึง เขตที่มีความกว้างไม่เกิน 200 ไมล์ทะเล วัดจากเส้นฐานซึ่งใช้วัดความกว้างของทะเลอาณาเขต (1982 UNCLOS, ข้อ 57)

รัฐชายฝั่งมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียว อธิปไตยเหนือเขตนี้ในการสำรวจ แสวงหาประโยชน์ อนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต

36. การตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 3 เป็นไปเพื่อการใด

ตอบ การตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 3 เป็นไปเพื่อการดังต่อไปนี้

(1) ลดอัตราหรือยกเว้นภาษี ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ กิจการ หรือสภาพของท้องถิ่นบางแห่งหรือทั่วไป

(2) ยกเว้นภาษีแก่บุคคลหรือองค์การระหว่างประเทศตามข้อผูกพันหรือหลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน

37. อนุสัญญาว่าการเว้นการเก็บภาษีซ้ำซ้อนระหว่างประเทศไทยกับประเทศอื่น ๆ เป็นตามบทบัญญัติใด

ตอบ เป็นตามมาตรา 3 แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วย การยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2505 ที่อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 (1) ซึ่งบัญญัติว่า “ให้ยกเว้นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรแก่บุคคลตามสัญญา ว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อน ที่รัฐบาลไทยได้ทำไว้หรือจะจัดทำกับรัฐบาลต่างประเทศ”

38. การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกสหกรณ์เป็นไปตามบทบัญญัติใด

ตอบ เป็นไปตามมาตรา 3 แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 40) พ.ศ. 2514 ซึ่งบัญญัติว่า “ให้ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่ผู้มีเงินได้จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์เฉพาะส่วนเงินได้ที่เป็นเงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืน ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเงินได้ที่ได้รับหรือจะรับก่อนหรือตั้งแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ”

39. พระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 300) พ.ศ. 2539 มีใจความสำคัญอย่างไร

ตอบ ตามมาตรา 3 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 300) พ.ศ. 2539 บัญญัติว่า “ให้ยกเว้นภาษีเงินได้ตามส่วน 3 หมวด 3 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร ให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย เป็นจำนวนเท่ากับภาษีเงินได้ที่เสียไปในต่างประเทศ แต่ไม่เกินจำนวนภาษีที่ต้องเสียในประเทศไทย ส่วนที่คำนวณจากเงินได้จากการประกอบกิจการในต่างประเทศแต่ละประเทศ หรือจากเงินได้ที่ได้จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศแต่ละประเทศ โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ต้องเสียภาษีเงินได้ในต่างประเทศ เนื่องจากการประกอบกิจการในต่างประเทศแต่ละประเทศ หรือจากเงินได้ที่ได้จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศแล้ว

(2) ต้องไม่นำภาษีเงินได้ที่ได้เสียไปในต่างประเทศ ซึ่งไม่เกินจำนวนภาษีที่ต้องเสียในประเทศไทย ส่วนที่คำนวณจากเงินได้จากการประกอบกิจการในต่างประเทศแต่ละประเทศ หรือจากเงินได้ที่ได้จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศแต่ละประเทศ ไปถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

(3) ต้องมีเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการเสียภาษีในต่างประเทศที่หน่วยงานจัดเก็บภาษีเงินได้ของต่างประเทศรับรองเก็บไว้เพื่อเจ้าพนักงานประเมินตรวจสอบ

(4) ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และประกาศในราชกิจจานุเบกษา” ซึ่งได้แก่ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 65) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2539

40. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 463) พ.ศ. 2549 มีใจความสำคัญอย่างไร

ตอบ มาตรา 3 แห่งพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 463) พ.ศ. 2549 บัญญัติว่า “ให้ยกเว้นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรให้แก่บุคคลตามข้อผูกพันในการเว้นการเก็บภาษีซ้อนที่สำนักงานการค้าและเศรษฐกิจไทยได้ทำไว้กับหน่วยงานของต่างประเทศตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ เฉพาะข้อผูกพันที่ได้ทำขึ้นก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ”

41. มาตรา 3 ทวิ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องใด

ตอบ มาตรา 3 ทวิ เป็นบทบัญญัติที่มุ่งจะจัดการฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิดตามประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในทางภาษีอากร ทั้งนี้ เพื่อมิให้คดีความรกรงศาลและสร้างหลักการประนีประนอมยอมความ อันจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายทั้งทางฝ่ายผู้เสียภาษีอากร และกรมสรรพากร ในกรณี que เจ้าพนักงานพิจารณาเห็นว่า ผู้ต้องหาไม่ควรถูกต้องได้รับโทษ จำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ให้มีอำนาจเปรียบเทียบโดยกำหนดค่าปรับแต่สถานเดียวในความผิดต่อไปนี้ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา 13

(1) สำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษปรับและหรือจำคุกไม่เกินหกเดือน

(ก) กรณีกระทำความผิดในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมสรรพากร

(ข) กรณีกระทำความผิดในเขตจังหวัดอื่น ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตจังหวัดนั้น

(2) สำหรับความผิดที่มีโทษปรับหรือโทษจำคุกเกิน 6 เดือนแต่ไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ ซึ่งโทษจำคุกเกิน 6 เดือน แต่ไม่เกินหนึ่งปี ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยอธิบดีกรมสรรพากร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย อธิบดีกรมการปกครอง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย และอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ถ้าผู้ต้องหาใช้ค่าปรับตามที่เปรียบเทียบ ภายในระยะเวลาที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบกำหนดแล้ว เป็นอันคั่งผู้ต้องหามิให้ถูกฟ้องร้องต่อไปในกรณีแห่งความผิดนั้น

ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ดำเนินการฟ้องร้องต่อไป

(1) ถ้าผู้มีอำนาจเปรียบเทียบเห็นว่าไม่ควรใช้อำนาจเปรียบเทียบ เทียบ หรือ

(2) เมื่อเปรียบเทียบแล้ว ผู้ต้องหาไม่ยอมตามที่เปรียบเทียบหรือ

(3) ยอมแล้วแต่ไม่ชำระค่าปรับภายในระยะเวลาที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบกำหนด

ทั้งนี้ ห้ามมิให้ดำเนินการเปรียบเทียบตามกฎหมายอื่นอีก

42. มาตรา 3 ตรี เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องใด

ตอบ มาตรา 3 ตรี เป็นบทบัญญัติทั่วไป ว่าด้วยการลดเงินเพิ่มอากรแสตมป์ตามมาตรา 113 และมาตรา 114 ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ 129 (พ.ศ. 2512) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยอากรแสตมป์และอากรมหรสพ ซึ่งหากบุคคลนั้นยินยอม และชำระเงินเพิ่มภาษีอากร ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงดังกล่าวคือ ยินยอม และชำระเงินเพิ่มภาษีอากรภายใน 10 นับแต่วันได้รับหนังสือแจ้งฯ ลดให้ตามที่ร้องขอคงเสียเงินเพิ่มเพียงร้อยละ 25 ของเงินเพิ่มทั้งสิ้นแล้ว ให้ถือว่าเป็นอันคั่งบุคคลนั้นมิให้ต้องรับผิดเสียเงินเพิ่มภาษีอากร

43. มาตรา 3 เบญจ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องใด

ตอบ มาตรา 3 เบญจ เป็นบทบัญญัติให้อำนาจอธิบดีกรมสรรพากร สำหรับท้องที่ที่ราชอาณาจักร ผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตต่างจังหวัดนั้น และสรรพากรเขต (สรรพากรภาค) สำหรับท้องที่เขตหรือภาคนั้น ที่จะเข้าไป

การตรวจค้น ยึด आयัด บัญชีและเอกสารหลักฐานอื่นต้องกระทำในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการของผู้ประกอบกิจการนั้น

ผู้ที่ฝ่าฝืนการใช้อำนาจในการตรวจค้น ยึด आयัดดังกล่าวต้องระวางโทษตามมาตรา 3 นว ดังนี้ “ผู้ใดรู้อยู่แล้ว ไม่อำนวยความสะดวก หรือขัดขวางเจ้าพนักงานผู้กระทำตามหน้าที่ตามความในมาตรา 3 เบื้อง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ”

44. บรรดาบัญชี เอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับหรือสันนิษฐานว่าเกี่ยวกับภาษีอากรที่จะต้องเสีย ถ้าทำเป็นภาษา ต่างประเทศ เจ้าพนักงานประเมินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่จะใช้อำนาจตามมาตรา 3 ฉ สั่งให้บุคคลใดที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการแปลเป็นภาษาไทยได้หรือไม่ อย่างไร

ตอบ กรณีดังกล่าวเจ้าพนักงานประเมินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามมาตรา 3 ฉ สั่งให้บุคคลใดที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการแปลเป็นภาษาไทยให้เสร็จภายในเวลาที่สมควรก็ได้

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานประเมินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา 3 ฉ มีความผิดต้องระวางโทษปรับตามมาตรา 3 ทศ ไม่เกินห้าพันบาท

45. มาตรา 3 สัตต เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องใด

ตอบ มาตรา 3 สัตต เป็นบทบัญญัติว่าด้วย การตรวจสอบและรับรองบัญชี เพื่อประโยชน์แห่งการจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร โดยเฉพาะกรณีภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานกำไรสุทธิ ซึ่งตามมาตรา 69 กำหนดให้บริษัทหรือห้างฯ นิติบุคคลจัดทำ และแนบบดูล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุนไปพร้อมกับแบบ ภ.ง.ด.50 งบดุลดังกล่าวต้องผ่านการตรวจสอบและรับรองบัญชี โดยผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีตามมาตรา 3 สัตต ซึ่งได้แก่ ผู้สอบบัญชีอนุญาต (CPA) และผู้สอบบัญชีภาษีอากร (TA)

ผู้สอบบัญชีอนุญาตหรือผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องมีคุณสมบัติ และได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมสรรพากร ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี ได้แก่ คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 98/2544 ท.ป. 122/2545 และ ท.ป. 123/2545

ผู้สอบบัญชีอนุญาตหรือผู้สอบบัญชีภาษีอากรใดได้รับใบอนุญาตดังกล่าวแล้ว ถ้าฝ่าฝืนระเบียบที่อธิบดีกำหนด อธิบดีกรมสรรพากรอาจพิจารณาสั่งถอนใบอนุญาตเสียก็ได้

บทบัญญัติแห่งมาตรานี้จะใช้บังคับในเขตจังหวัดใด ให้อธิบดีกรมสรรพากรประกาศโดยอนุมัติรัฐมนตรี

46. การขยายกำหนดเวลาต่าง ๆ ประมวลรัษฎากรตามมาตรา 3 อัฐฐ มีหลักเกณฑ์ และผลกระทบอย่างไร

ตอบ การขยายกำหนดเวลาต่าง ๆ ประมวลรัษฎากรตามมาตรา 3 อัฐฐ อาจจำแนกความแตกต่างของการขยายกำหนดเวลาอันเป็นอำนาจอธิบดีกรมสรรพากรตามมาตรา 3 อัฐฐ วรรคแรก และอำนาจขยายกำหนดเวลาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตามมาตรา 3 อัฐฐ วรรคสอง ดังนี้

รายการ	มาตรา 3 อัฐฐ วรรคแรก	มาตรา 3 อัฐฐ วรรคสอง
--------	----------------------	----------------------

รายการ	มาตรา 3 วรรคแรก	มาตรา 3 วรรคสอง
อำนาจขยายกำหนดเวลา	อธิบดีกรมสรรพากร	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
กำหนดเวลาที่มีอำนาจขยาย	กำหนดเวลาการยื่นรายการ การแจ้งรายการ การอุทธรณ์ การเสียภาษี	ทุกกรณีตามประมวลรัษฎากร
มูลเหตุในการขยายกำหนดเวลา	ผู้ต้องปฏิบัติมิได้อยู่ในประเทศไทย หรือมีเหตุจำเป็น	มูลเหตุใดๆ
ผลของการขยายกำหนดเวลา	ไม่มีค่าปรับอาญา	เช่นเดียวกัน
	ไม่มีเบี้ยปรับ	เช่นเดียวกัน
	เงินเพิ่มมาตรา 27, มาตรา 89/1 ลดลงครึ่งหนึ่ง (ลดเหลือ 0.75%)	ไม่มีเงินเพิ่ม (“นิรโทษกรรมทางภาษีอากร” Tax Amnesty)
	ขยายเวลาการออกหมายเรียกฯ ตามมาตรา 19 มาตรา 23	เช่นเดียวกัน
	ขยายเวลาการขอคืนภาษีตามมาตรา 27 ตี	เช่นเดียวกัน
	ขยายเวลาการผ่อนชำระ PIT ตามมาตรา 64	เช่นเดียวกัน

47. การใช้เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 13 หลัก เป็นไปตามบทบัญญัติใด

ตอบ เป็นไปตามมาตรา 3 เอกเทศ “เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร อธิบดีมีอำนาจกำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร และผู้มีหน้าที่จ่ายเงินได้มีและใช้เลขประจำตัวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากรได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่อธิบดีกำหนด ทั้งนี้ โดยอนุวัติรัฐธรรมนูญ

การกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามความในมาตรา 3 เอกเทศ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท ตามมาตรา 3 ทวิ

เลขประจำตัว 13 หลักใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2555 เป็นต้นไป

48. เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรหลักแรก จำแนกผู้มีหน้าที่มีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรอย่างไร

ตอบ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

ขึ้นต้นด้วยเลข 1 หมายถึง ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา PIT

ขึ้นต้นด้วยเลข 2 หมายถึง ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล

ขึ้นต้นด้วยเลข 3 หมายถึง ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล CIT

ขึ้นต้นด้วยเลข 4 หมายถึง ผู้จ่ายเงินได้ที่ไม่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ แต่มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย และนำส่ง

49. มาตรา 3 เทรส มีหลักการอย่างไร

ตอบ มาตรา 3 เทรส มีหลักการดังนี้

(1) กำหนดบัญญัติขึ้นเพื่อประโยชน์ในการบริหารการจัดเก็บภาษีเงินได้ เกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ โดยหักไว้ ณ ที่จ่าย เนื่องจากบทบัญญัติเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตาม

(2) กรอบของภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 3 เตรส แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

(ก) มาตรา 3 เตรส ซึ่งบัญญัติหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีเงินได้ โดยให้ผู้จ่ายเงินได้เป็นผู้มีหน้าที่หักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายนอกจากที่กำหนดไว้ในแต่ละประเภทภาษี

(ข) กฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา 3 เตรส เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ซึ่งได้แก่ กฎกระทรวงฉบับที่ 144 (พ.ศ. 2522)

(ค) คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 4/2528

นอกจากนี้อธิบดีกรมสรรพากรยังได้ออกคำสั่งกรมสรรพากรวางแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายตามมาตรา 3 เตรส อีกเป็นจำนวนมาก อาทิ

- คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 8/2528
- คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 20/2531
- คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 91/2542
- คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 114/2545
- คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 120/2545
- คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 125/2546
- คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 126/2546

(3) ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 3 เตรส เป็นกฎหมายทั่วไป ซึ่งให้อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรในอันที่จะออกคำสั่งให้ผู้จ่ายเงินได้ที่ไม่มีหน้าที่หักภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หรือภาษีเงินได้นิติบุคคล ณ ที่จ่าย ให้เป็นผู้มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตรา ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งได้แก่ กฎกระทรวงฉบับที่ 144 (พ.ศ. 2522)

50. จงเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบัญญัติมาตรา 3 เตรส กับมาตรา 50

ตอบ ความแตกต่างของบทบัญญัติมาตรา 3 เตรส กับมาตรา 50 อาจแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

รายการ	มาตรา 50	มาตรา 3 เตรส
1. ประเภทกฎหมาย	กฎหมายพิเศษใช้บังคับก่อนกฎหมายทั่วไป	กฎหมายทั่วไป ใช้บังคับในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายพิเศษ
2. ผู้มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	บุคคล ห้างหุ้นส่วน หรือคณะบุคคล บริษัท ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล นิติบุคคลอื่น รวมทั้งรัฐบาล องค์กรของรัฐ	เฉพาะบุคคล ห้างหุ้นส่วน หรือคณะบุคคล บริษัท ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่น
3. ผู้มีเงินได้	เฉพาะผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทั้งที่เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย และมีได้เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย	ทั้งผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล
4. ประเภทเงินได้ที่ต้องคำนวณหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	เงินได้ตามมาตรา 40 (1) - (8)	กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเฉพาะเงินได้ตามมาตรา 40 (5) - (8) กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินได้ตามมาตรา 40 (2) - (8)

รายการ	มาตรา 50	มาตรา 3 เตรส
5. วิธีการคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	มีทั้งกรณีคำนวณจำนวนภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายจากเงินได้สุทธิ และคำนวณเป็นอัตราร้อยละของเงินได้พึงประเมิน	คำนวณเป็นอัตราร้อยละของเงินได้พึงประเมินทั้งหมด
6. แบบที่ใช้นำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	ภ.ง.ด.1 ภ.ง.ด.2 และ ภ.ง.ด.3	กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภ.ง.ด.3 กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล ภ.ง.ด.53

51. มาตรา 3 จตุทศ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องใด

ตอบ มาตรา 3 จตุทศ เป็นบทบัญญัติที่มุ่งประสงค์ที่จะให้ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรทุกกรณีทำการหักภาษี ณ ที่จ่ายและนำส่ง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขแห่งประมวลรัษฎากรเสมอไป ในทุกครั้งที่มีการจ่ายเงินได้ที่อยู่ในบังคับที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดข้อโต้แย้งกับผู้มีเงินได้ในกรณีที่การจ่ายเงินได้นั้นเกิดขึ้นเนื่องจากคำสั่งหรือคำสั่งบังคับของศาล หรือเหตุอื่นใดก็ตาม

52. มาตรา 4 บัญญัติเกี่ยวกับประเด็นใดบ้าง

ตอบ มาตรา 4 บัญญัติเกี่ยวกับประเด็นดังต่อไปนี้

(1) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามประมวลรัษฎากร เพื่อให้ทราบกฎหมายภาษีอากรฉบับนี้ อยู่ในอำนาจหน้าที่และการควบคุมของกระทรวงการคลัง

(2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจดังนี้

(ก) แต่งตั้งเจ้าพนักงานประเมินและเจ้าพนักงานอื่น โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (รจ.)

ดู ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงานฯ (ฉบับที่ 54)

(ข) ออกกฎกระทรวง โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1) ให้ใช้หรือยกเลิกอากรแสตมป์ฯ แต่ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 60 วัน (ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ 79)

2) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากร

อนึ่ง กฎกระทรวงทุกฉบับที่ออกตามความในประมวลรัษฎากรต่างอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4

53. กฎกระทรวง ฉบับที่ 79 กำหนดลักษณะแสตมป์ปิดทับไว้อย่างไร

ตอบ กฎกระทรวง ฉบับที่ 79 กำหนดลักษณะแสตมป์ปิดทับดังนี้

- เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด 2 ซม. x 3 ซม. มีภาพ “พระอุเทนทราธิราชทรงพิณ” อยู่ในวงกลม ส่วนบนมีอักษรว่า “อากรแสตมป์” ส่วนล่างแสดงราคาอากรแสตมป์

- อากรแสตมป์ชนิดราคา 1 บาท สีน้ำเงินอ่อน

- อากรแสตมป์ชนิดราคา 2 บาท สีหมากสุก

- อากรแสตมป์ชนิดราคา 5 บาท สีเขียว

- อากรแสตมป์ชนิดราคา 20 บาท สีส้มแก่ทับสีเหลือง

54. มาตรา 4 ทวิ ถึงมาตรา 4 นว บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องใด

ตอบ มาตรา 4 ทวิ ถึงมาตรา 4 นว รวม 8 มาตรา บัญญัติเกี่ยวกับใบผ่านภาษีอากร (Tax Clearance) เป็นบทบัญญัติที่เป็นกฎหมายทั่วไป ใช้กับบุคคลธรรมดา โดยเฉพาะคนต่างด้าวที่ต้องการเดินทางออกจากประเทศไทย

55. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับใบผ่านภาษีอากรอย่างไร

ตอบ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับใบผ่านภาษีอากรดังนี้

(1) คนต่างด้าวผู้ใดจะเดินทางออกจากประเทศไทยต้องเสียภาษีอากรที่ค้างชำระ และหรือที่จะต้องชำระ แม้จะยังไม่ถึงกำหนดชำระ หรือจัดหาเงินประกันภาษีอากรให้เสร็จสิ้นไปก่อนออกเดินทาง (มาตรา 4 ทวิ)

(2) ให้คนต่างด้าวซึ่งจะเดินทางออกจากประเทศไทยยื่นคำร้องตามแบบ ผ.1 เพื่อขอรับใบผ่านภาษีอากรภายในกำหนดเวลาไม่เกินสิบห้าวันก่อนออกเดินทาง ไม่ว่าจะไม่มีภาษีอากรที่ต้องชำระหรือไม่ (มาตรา 4 ตริ)

ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นต่ออธิบดีกรมสรรพากร ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่

ในเขตต่างจังหวัด ให้ยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือสรรพากรพื้นที่

คนต่างด้าวผู้ใดไม่ยื่นคำร้องขอรับใบผ่านภาษีอากร หรือยื่นคำร้องแล้วแต่ยังไม่ได้รับใบผ่านภาษีอากร เดินทางออกจากประเทศไทย หรือพยายามเดินทางออกจากประเทศ นอกจากจะมีความผิดตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรนี้ ให้คนต่างด้าวผู้นั้นเสียเงินเพิ่มร้อยละ 20 ของเงินภาษีอากรที่จะต้องเสียทั้งสิ้นอีกด้วย เงินเพิ่มตามมาตรานี้ ให้ถือเป็นค่าภาษีอากร

(3) การขอรับใบผ่านภาษีอากร (มาตรา 4 ตริ)

(4) คนต่างด้าวไม่ต้องขอรับใบผ่านภาษีฯ (มาตรา 4 จัตวา) เว้นแต่ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2534

(5) กระบวนการออกใบผ่านภาษีฯ (มาตรา 4 เบญจ)

(6) การออกใบผ่านภาษีฯ กรณีรีบด่วนและชั่วคราว โดยผู้ยื่นคำร้องมีหลักประกัน หรือหลักทรัพย์อยู่ในประเทศไทยพอคุ้มค่าภาษีอากรที่ค้างหรือที่จะต้องชำระ (มาตรา 4 ฉ)

(7) ใบผ่านภาษีอากรให้มีอายุใช้ได้สิบห้าวันนับแต่วันออก ถ้ามีการขอต่ออายุใบผ่านภาษีอากรก่อนสิ้นอายุ ให้ต่ออายุให้อีกสิบห้าวัน (มาตรา 4 สัตต)

(8) คนต่างด้าวซึ่งมีความจำเป็นต้องเดินทางเข้าออกประเทศไทยเป็นปกติธุระเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพจะขอใบผ่านภาษีฯ ที่ออกให้ใช้เป็นประจำ (มาตรา 4 อัฐ)

(9) คนต่างด้าวผู้ใดเดินทางออกจากประเทศไทยโดยไม่มีใบผ่านภาษีอากร หรือพยายามกระทำการเช่นนั้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา 4 นว)

56. ในปัจจุบันใบผ่านภาษีอากรใช้กับคนต่างด้าวรายใดบ้าง

ตอบ ในปัจจุบันบทบัญญัติเกี่ยวกับใบผ่านภาษีอากร มีผลใช้บังคับในวงจำกัด ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2534 ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 จัตวา

โดยทั่วไปคนต่างด้าวผู้เดินทางออกนอกราชอาณาจักร ไม่ต้องขอรับใบผ่านภาษีอากร เว้นแต่

(1) คนต่างด้าวผู้ค้างชำระภาษีอากร

(2) คนต่างด้าวผู้เป็นตัวแทนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา 76 ทวิ หรือมาตรา

(3) คนต่างด้าวผู้เป็น “นักแสดงสาธารณะ”

(4) คนต่างด้าวที่มีเงินได้พึงประเมินจากการขายพลอย ทับทิม มรกต บุษราคัม โกเมน โอปอล นิล เพทาย ไพฑูรย์ หยก และอัญมณีที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน เฉพาะที่ยังมิได้เจียรระไน แต่ไม่รวมถึงสิ่งทำเทียมวัตถุ ดังก้าวหรือที่ทำขึ้นใหม่ เพชร ไข่มุก และสิ่งทำเทียมเพชรหรือไข่มุกหรือที่ทำขึ้นใหม่ (คนเดินพลอย)

57. คำว่า “นักแสดงสาธารณะ” หมายความว่าอย่างไร

ตอบ คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 102/2544 คำว่า “นักแสดงสาธารณะ” หมายความว่า นักแสดงละคร ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ นักร้อง นักดนตรี นักกีฬาอาชีพ หรือนักแสดงเพื่อความบันเทิงใด ๆ ไม่ว่าจะแสดงเดี่ยว เป็นหมู่หรือคณะ หรือแข่งขันเป็นทีม

จากนิยามศัพท์ดังกล่าวอาจจำแนกนักแสดงสาธารณะได้ดังนี้

(1) นักแสดง ละคร ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ นักร้อง นักดนตรี ไม่ว่าจะแสดงเดี่ยว หรือเป็นคณะ เช่น นักแสดงละครเวที นักแสดงภาพยนตร์ นักแสดงละครวิทยุ นักแสดงละครโทรทัศน์ ละครใบ้ ปี่พาทย์ โปงลาง เป็นต้น

(2) นักแสดงเพื่อความบันเทิงใด ๆ ไม่ว่าจะแสดงเดี่ยว เป็นหมู่หรือคณะ เช่น ลิเก ลำตัด เพลงฉ่อย เพลงโคราช โนรา หนังตะลุง หุ่นเชิด หนังใหญ่ ผู้ดำเนินรายการทางโทรทัศน์ นักแสดงตลก นักพูดรายการทอล์คโชว์ นายแบบ นางแบบ เป็นต้น

(3) นักกีฬาอาชีพ ไม่ว่าจะแข่งขันเดี่ยวหรือแข่งขันเป็นทีม เช่น นักมวยอาชีพ นักฟุตบอลอาชีพ เป็นต้น
อนึ่ง นักแสดงสาธารณะดังกล่าว ไม่รวมถึง ผู้ประกาศข่าว โฆษก พิธีกร นักจัดรายการวิทยุ นักจัดรายการในสถานบันเทิงใด ๆ ผู้บรรยายหรือนักพากย์ ผู้จัดการส่วนตัวของนักแสดงสาธารณะ ผู้กำกับการแสดง ผู้จัดการทีมกีฬา ผู้ฝึกสอน นักกีฬาหรือบุคคลผู้กระทำการในลักษณะทำนองเดียวกัน”

58. มีหลักการให้ดอกเบียตามมาตรา 4 ทศ อย่างไร

ตอบ มีหลักการให้ดอกเบียแก่ผู้ได้รับคืนภาษีอากรดังนี้

(1) เพื่อเป็นการบรรเทาภาระความเสียหายและให้ประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้ได้รับคืนเงินภาษีอากรที่ชำระภาษีอากรไว้เกินหรือไม่มีหน้าที่ต้องชำระ

(2) เพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีอากร

(3) ให้อธิบดีกรมสรรพากรหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมสรรพากรมอบหมายสั่งให้ดอกเบียแก่ผู้ได้รับคืนเงินภาษีอากร ในอัตราร้อยละ 1 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีอากรที่ได้รับคืน โดยไม่คิดทบต้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 161

59. มีวิธีการคิดดอกเบียตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 161 ที่ออกตามความในมาตรา 4 ทศ อย่างไร

ตอบ มีหลักการให้ดอกเบียแก่ผู้ได้รับคืนภาษีอากรดังนี้

(1) กรณีคืนเงินภาษีอากรที่ถูกหักไว้ ณ ที่จ่าย ให้เริ่มคิดดอกเบียตั้งแต่วันถัดจากวันครบกำหนดระยะเวลาสามเดือนนับแต่

(ก) วันสิ้นกำหนดระยะเวลายื่นแบบแสดงรายการตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่ได้รับการขยายหรือเลื่อนให้ ถ้าผู้ได้รับคืนเงินภาษีอากรต้องยื่นแบบแสดงรายการ เกี่ยวกับเงินภาษีอากรที่ถูกหักไว้ ณ ที่จ่าย หรือ

(ข) วันยื่นคำร้องขอคืนเงินภาษีอากร ถ้าผู้ได้รับคืนเงินภาษีอากรไม่ต้องยื่นแบบแสดงรายการเกี่ยวกับเงินภาษีอากรที่ถูกหักไว้ ณ ที่จ่าย

(2) กรณีคืนเงินภาษีอากร ที่ชำระตามแบบแสดงรายการ ไม่ว่าจะชำระพร้อมกับการยื่นหรือไม่ ให้เริ่มคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันถัดจากวันครบระยะเวลาสามเดือน นับแต่วันยื่นคำร้องขอคืนเงินภาษีอากร

(3) กรณีคืนเงินภาษีอากรที่ชำระตามการประเมินของเจ้าพนักงานประเมิน หรือตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มที่ชำระสำหรับสินค้าที่นำเข้าในราชอาณาจักร ให้เริ่มคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันชำระภาษีอากร

(4) การคิดดอกเบี้ยตาม (1) - (3) ให้คิดจนถึงวันที่ลงในหนังสือแจ้งคำสั่งคืนเงิน แต่สำหรับการคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มที่กรมศุลกากรเรียกเก็บเพื่อกรมสรรพากร ให้คิดจนถึงวันอนุมัติให้คืน

ลักษณะ 2 ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร (ภาษีสรรพากร)

หมวด 1 บทเบ็ดเสร็จทั่วไป (มาตรา 5 - มาตรา 13 รวม 14 มาตรา)

60. มาตรา 5 บัญญัติว่า “ภาษีอากรซึ่งบัญญัติไว้ในลักษณะ 2 นี้ ให้อยู่ในอำนาจหน้าที่และการควบคุมของกรมสรรพากร” นั้น ภาษีอากรตามลักษณะ 2 แบ่งออกเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง

ตอบ ภาษีอากรตามลักษณะ 2 ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่และการควบคุมของกรมสรรพากรแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

(1) ภาษีอากรประเมิน ประกอบด้วย ภาษีเงินได้ตามหมวด 3 ภาษีมูลค่าเพิ่มตามหมวด 4 และภาษีธุรกิจเฉพาะตามหมวด 5

(2) ภาษีอากรที่มีใช้ภาษีอากรประเมิน ได้แก่ อากรแสตมป์ตามหมวด 6

61. ตามที่มาตรา 6 บัญญัติว่า “ในกรณีทั้งปวงซึ่งคณะบุคคลเป็นผู้มีหน้าที่และคณะนั้นมีใช้นิติบุคคล ให้ผู้อำนวยการหรือ ผู้จัดการคณะเป็นผู้รับผิดชอบ” นั้น หน้าที่ทางภาษีอากรของคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลมีโดยประการใดบ้าง

ตอบ หน้าที่ทางภาษีอากรของคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลมีโดยประกอบด้วย

(1) การมีและใช้เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรตามมาตรา 3 เอกาทศ

(2) การจัดทำบัญชีพิเศษตามความในมาตรา 17

(3) การยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา 56 และมาตรา 56 ทวิ

(4) การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย และการนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

(5) การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา 85 และมาตรา 85/19 หรือภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/12

(6) การจัดทำและการจัดเก็บรายงาน และหลักฐานเอกสารในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 87 และมาตรา 87/3 และในระบบภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/14

(7) การยื่นแบบแสดงรายการและชำระหรือนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา 83 และมาตรา 83/10 และการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/10

(8) การปิดแสดมปีบริบูรณ์ตามมาตรา 103 และมาตรา 104

(9) ความรับผิดชอบในจำนวนภาษีอากรที่คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลต้องชำระ โดยไม่จำกัดจำนวน

(10) การให้ความร่วมมือแก่ทางราชการในกรณีทั้งปวงเกี่ยวกับการเสียภาษีอากรหน้าที่ในการคำนวณภาษีอากรที่ต้องเสียหรือนำส่ง

62. กรมสรรพากรจะฟ้องร้องบังคับคดีแก่ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลได้หรือไม่

ตอบ เนื่องจากห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลไม่มีสถานภาพเป็นบุคคล จึงไม่อาจเป็นคู่ความกับกรมสรรพากรที่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล ดังนั้น ในการดำเนินการเกี่ยวกับภาษีอากรของห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล จึงต้องดำเนินการกับผู้อำนวยการหรือผู้จัดการ ตามความในมาตรา 6 มาตรา 56 วรรคสอง มาตรา 77/1 (2)

63. ผู้รับผิดชอบลงลายมือชื่อในรายการ รายงาน หรือเอกสารอื่นซึ่งบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต้องทำขึ้นตามมาตรา 7 กำหนดให้เป็นหน้าที่ของบุคคลใด

ตอบ กรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ จะมีผู้จัดการสาขาในประเทศไทยหลายคน ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีอากร หรือรายงาน หรือเอกสารที่ต้องจัดทำตามประมวลรัษฎากร หากผู้จัดการสาขาลงลายมือชื่อเพียงคนเดียว ก็ให้ถือเป็นแบบแสดงรายการ รายงาน หรือเอกสารทางภาษีอากรที่สมบูรณ์แล้ว

ตารางสรุปการลงลายมือชื่อในรายการ รายงาน หรือเอกสารอื่นตามประมวลรัษฎากร

รายการ รายงาน หรือเอกสารอื่นที่ต้องทำขึ้นของ	ผู้ลงลายมือชื่อ	หมายเหตุ
1. บริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	กรรมการ	การลงลายมือชื่อแต่เพียงคนเดียว ก็มีผลให้เป็นแบบแสดงรายการ รายงาน หรือเอกสารที่สมบูรณ์ตามกฎหมายแล้ว
2. ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	ผู้เป็นหุ้นส่วน	
3. สาขาของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	ผู้จัดการสาขา	
4. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศที่ประกอบกิจการในประเทศไทย	ผู้จัดการ	

64. วิธีการส่งหมายเรียก หนังสือแจ้งให้เสียภาษีอากร หรือหนังสืออื่นตามมาตรา 8 มีกี่วิธี อะไรบ้าง

ตอบ วิธีการส่งหมายเรียก หนังสือแจ้งให้เสียภาษีอากร หรือหนังสืออื่นตามมาตรา 8 มี 4 วิธีดังนี้

(1) ส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ (ตามกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ รวมถึงการส่ง ณ ตู้ ปณ.)

(2) ส่งโดยเจ้าพนักงานนำไปส่ง ให้คำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้

- ผู้รับตามจำหน้า ได้แก่ บุคคลที่ต้องรับหมายเรียกหนังสือแจ้งให้เสียภาษีอากร หรือหนังสืออื่นนั้น ถ้าไม่พบผู้รับ ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของผู้รับ ให้ส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว และอยู่หรือทำงานในบ้าน หรือสำนักงานที่ปรากฏว่าเป็นของผู้รับนั้น

- สถานที่ส่ง ได้แก่ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของบุคคลนั้น

- เวลาที่ส่ง ให้นำไปส่งในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของบุคคลนั้น

(3) ในกรณีไม่สามารถส่งตามวิธีที่ 1 และ 2 ได้ ให้ส่งโดยวิธีปิดหมาย หนังสือแจ้ง หรือหนังสืออื่นแล้วแต่กรณี ในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ ที่อยู่หรือสำนักงานของบุคคลนั้น หรือบ้านที่บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรครั้งสุดท้าย

(4) ในกรณีไม่สามารถส่งตามวิธีที่ 3 ได้ ให้ส่งโดยวิธีโฆษณาข้อความย่อในหนังสือพิมพ์ที่จำหน่ายเป็นปกติในท้องถิ่นนั้น

การส่งหมายฯ ทั้งสี่กรณีดังกล่าวเป็นกรณีที่กฎหมายให้ถือว่า เป็นอันได้รับแล้ว

65. องค์ประกอบของบทบัญญัติตามมาตรา 8 มีอย่างไร

ตอบ องค์ประกอบของมาตรา 8

(1) วิธีการส่งเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด หากเป็นกรณีอื่นนอกบทบัญญัติ เจ้าพนักงานต้องรับผิดชอบในส่วนของการพยานหลักฐาน ในอันที่จะแสดงว่าได้ส่งให้แก่ผู้รับ

(2) กรรมวิธีการส่งต้องเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย โดยเฉพาะการส่งโดยวิธีปิดหมาย หนังสือแจ้ง หรือหนังสืออื่น แล้วแต่กรณี หรือการโฆษณาข้อความย่อในหนังสือพิมพ์ที่จำหน่ายเป็นปกติในท้องถิ่นนั้น ต้องผ่านกรรมวิธีการส่งตามวรรคหนึ่งมาก่อน และส่งไม่ได้หรือส่งไม่ถึง

(3) บทบัญญัติมาตรา 8 เป็นไปตาม “หลักรูปแบบสำคัญกว่าเนื้อหา” และ “หลักกฎหมายปิดปาก” เพราะตามวรรคท้ายของมาตรา 8 บัญญัติว่า “เมื่อได้ปฏิบัติตามวิธีดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้ถือว่าเป็นอันได้รับแล้ว” ดังนั้น ในกรณีที่มีหลักฐานปรากฏชัดแจ้งว่าเจ้าพนักงานสรรพากรได้ดำเนินการส่งหมายเรียกหนังสือแจ้งให้เสียภาษีอากรหรือหนังสืออื่น โดยวิธีใดวิธีหนึ่งตามความในมาตรา 8 ย่อมมีผลเป็นว่า บุคคลนั้นได้รับหมายเรียก หนังสือแจ้งให้เสียภาษีอากร หรือหนังสืออื่นนั้นไว้แล้ว บุคคลผู้นั้นจะโต้แย้งว่า ตนไม่ได้รับหมายไม่ได้

66. มีหลักเกณฑ์ วิธีการเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศตามมาตรา 9 ที่บัญญัติว่า “เว้นแต่จะมีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ถ้าจำเป็นต้องคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยเพื่อปฏิบัติการตามลักษณะนี้ ให้คิดตามอัตราแลกเปลี่ยนที่กระทรวงการคลังประกาศเป็นคราว ๆ” อย่างไร

ตอบ ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยตามมาตรา 9 ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2548 ยกเลิกประกาศกระทรวงการคลังฉบับลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2541 ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2548 เป็นต้นไป กำหนดให้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราตามวิธีการดังต่อไปนี้ เป็นอัตราแลกเปลี่ยนในการคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทย

(1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราของธนาคารพาณิชย์ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ที่ได้ประกาศไว้ในการคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยในแต่ละวัน

(2) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราตามอัตราอ้างอิงประจำวันที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศไว้ในการคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยในแต่ละวัน

การใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราตามวิธีการดังกล่าว เมื่อได้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราตามวิธีการหนึ่งวิธีการใดแล้ว ต้องใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรานั้นตลอดไป เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรจึงจะเปลี่ยนแปลงวิธีการได้

ให้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราดังกล่าวในการปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากรในกรณีต่อไปนี้

(1) การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เตรส มาตรา 50 มาตรา 69 ทวิ และมาตรา 69 ตรี

(2) การหักภาษีตามมาตรา 70

(3) การหักภาษีจากการจำหน่ายเงินกำไร ตามมาตรา 70 ทวิ

(4) การออกใบกำกับภาษี (Tax Invoice) สำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการที่ไม่สามารถคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมาตรา 79/4

(5) การนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 83/6

(6) กรณีอื่นที่มีได้มีบทบัญญัติของกฎหมายไว้โดยเฉพาะ

67. มาตรา 9 ที่บัญญัติว่า “เว้นแต่จะมีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น...” บทบัญญัติดังกล่าวได้แก่มาตราใด

ตอบ บทบัญญัติที่บัญญัติเกี่ยวกับการคำนวณอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศให้เป็นเงินตราไทย นอกเหนือจากมาตรา 9 ได้แก่

“มาตรา 65 ทวิ การคำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิในส่วนนี้ ให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้...

(5) เงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินที่มีค่าหรือราคาเป็นเงินตราต่างประเทศที่เหลืออยู่ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณค่าหรือราคาเป็นเงินตราไทยดังนี้

(ก) กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนอกจาก (ข) ให้คำนวณค่าหรือราคาของเงินตราหรือทรัพย์สินเป็นเงินตราไทยตามอัตราถัวเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อ ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้ และให้คำนวณค่าหรือราคาหนี้สินเป็นเงินตราไทยตามอัตราถัวเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์ขาย ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้

(ข) กรณีธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนด ให้คำนวณค่าหรือราคาของเงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินเป็นเงินตราไทยตามอัตราถัวเฉลี่ยระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้

เงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินซึ่งมีค่าหรือราคาเป็นเงินตราต่างประเทศที่รับมาหรือจ่ายไปในช่วงระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณค่าหรือราคาเป็นเงินตราไทยตามราคาตลาดในวันที่ได้รับมาหรือจ่ายไปนั้น”

(8) ถ้าราคาทุนของสินค้าเป็นเงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยนในท้องตลาดของวันที่ได้สินค้านั้นมา เว้นแต่เงินตราประเทศนั้นจะแลกได้ในอัตราทางราชการ ก็ให้คำนวณเป็นเงินตราไทยตามอัตราทางราชการนั้น”

“มาตรา 79/4 ในกรณีที่มูลค่าของฐานภาษีที่ได้รับหรือพึงได้รับจากการขายสินค้า การให้บริการหรือการนำเข้า เป็นเงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณเงินตราต่างประเทศนั้นเป็นเงินตราไทยตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีได้รับเงินตราต่างประเทศจากการขายสินค้า การให้บริการ และได้มีการขายเงินตราต่างประเทศที่ได้รับชำนั้น เป็นเงินตราไทยในเดือนที่ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น ให้ถือเงินตราไทยจากการขายนั้น เป็นมูลค่าของฐานภาษีที่ได้รับหรือพึงได้รับจากการขายสินค้าหรือการให้บริการแล้วแต่กรณี เว้นแต่มิได้มีการขายเงินตราต่างประเทศในเดือนที่ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น ให้ถือตามอัตราถัวเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อ ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้ในวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น

(2) ในกรณีนำเข้าสินค้า ให้คำนวณราคา ซี.ไอ.เอฟ. ของสินค้านำเข้าที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยตามอัตราที่กรมศุลกากรใช้คำนวณเพื่อเรียกเก็บอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร”

68. มาตรา 9 ทวิ บัญญัติไว้อย่างไร ใช้กับกรณีใด

ตอบ มาตรา 9 ทวิ บัญญัติไว้ดังนี้ “เว้นแต่จะมีบทบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ถ้าจะต้องตีราคาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเป็นเงิน ให้ถือราคาหรือค่าอันพึงมี (ราคาตลาด) ในวันที่ได้ทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้น”

บทบัญญัติดังกล่าวใช้กับ “เงินได้พึงประเมิน” ตามมาตรา 39 รายได้ตามมาตรา 65 มูลค่าของฐานภาษีตามมาตรา 79/3 รายรับตามมาตรา 91/1

69. มาตรา 10 บัญญัติไว้อย่างไร และกรณีฝ่าฝืนมีบทกำหนดโทษอย่างไร

ตอบ มาตรา 10 บัญญัติไว้ดังนี้

“เจ้าพนักงานผู้ใดโดยหน้าที่ราชการ ได้รู้เรื่องกิจการของผู้เสียภาษีอากรหรือของผู้อื่นที่เกี่ยวข้องจะนำออกแจ้งแก่ผู้ใด หรือยังให้ทราบกันไปได้โดยวิธีใดไม่ได้ เว้นแต่จะมีอำนาจที่จะทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา 10 ทวิ”

กรณีฝ่าฝืนมาตรา 10 ต้องระวางโทษตามมาตรา 13 ดังนี้ “เจ้าพนักงานผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 10 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500 บาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ” ซึ่งการดำเนินการกับเจ้าพนักงานดังกล่าวจะนำกรณีเปรียบเทียบโดยกำหนดค่าปรับแต่เพียงสถานเดียวตามมาตรา 3 ทวิ มาประยุกต์ใช้ไม่ได้

70. มาตรา 10 ทวิ บัญญัติไว้อย่างไร

ตอบ มาตรา 10 ทวิ เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากร อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจเปิดเผยรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) ชื่อผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ถูกต้องประเมินเพิ่มเติมของผู้ประกอบการจดทะเบียนนั้น

(2) ชื่อผู้เสียภาษีอากรและจำนวนภาษีอากรที่เสีย

(3) ชื่อผู้สอบบัญชี และพฤติการณ์ของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองบัญชี ตามมาตรา 3 สัตต ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด

อนึ่ง ตูระเบียบกระทรวงการคลัง เรื่อง การเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับผู้เสียภาษีอากร (พ.ศ.2525) ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2525 ประกอบ

71. มาตรา 11 บัญญัติไว้อย่างไร

ตอบ มาตรา 11 บัญญัติว่า “เว้นแต่จะมีบทบัญญัติหรืออธิบดีจะสั่งเป็นอย่างอื่น ให้นำเงินภาษีอากรไปเสีย ณ ที่ว่าการอำเภอ และการเสียภาษีอากรนั้น ให้ถือว่าเป็นการสมบูรณ์ เมื่อได้รับใบเสร็จรับเงินซึ่งนายอำเภอได้ลงลายมือชื่อรับเงินแล้ว”

อธิบดีอาศัยอำนาจตามมาตรา 11 ออกคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 112/2545 กำหนดให้ชำระภาษีอากร ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเนื่องจากกรมสรรพากรปรับโครงสร้างการบริหารราชการเป็นส่วนกลางทั้งหมด ทั้งนี้ ตั้งแต่ 11 ตุลาคม 2545 เป็นต้นไป

72. การขอใบแทนใบเสร็จที่เจ้าพนักงาน ได้ออกให้ไปแล้วต้องเสียค่าธรรมเนียมเท่าใด

ตอบ ตามมาตรา 11 ทวิ “ถ้าผู้เสียภาษีอากรต้องการขอใบแทนใบเสร็จที่เจ้าพนักงาน ได้ออกให้ไปแล้ว ให้ขอรับได้ ณ ที่ว่าการอำเภอ โดยเสียค่าธรรมเนียมฉบับละ 50 สตางค์”
(พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2482 ใช้บังคับ 7 พฤศจิกายน 2482 เป็นต้นไป)

73. “ภาษีอากรค้าง” ตามมาตรา 12 หมายความว่าอย่างไร

ตอบ “ภาษีอากรค้าง” ตามมาตรา 12 หมายถึง จำนวนภาษีอากรที่ผู้ต้องเสียหรือนำส่งมิได้ชำระให้ครบถ้วนตามแบบแสดงรายการที่ยื่น หรือตามหนังสือแจ้งภาษีอากร

เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม ถือเป็นเงินภาษี ตามมาตรา 27 ทวิ มาตรา 89/2 และมาตรา 115 ตามลำดับ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้าง

74. เบี้ยปรับและเงินเพิ่มภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรเป็นไปตามบทบัญญัติใดบ้าง

ตอบ เงินเพิ่มและเบี้ยปรับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรเป็นไปตามบทบัญญัติดังต่อไปนี้

(1) เบี้ยปรับประกอบด้วย

(ก) เบี้ยปรับภาษีเงินได้ตามมาตรา 22 และมาตรา 26 ให้ถือเป็นเงินภาษีตามมาตรา 27 ทวิ

(ข) เบี้ยปรับภาษีมูลค่าเพิ่มตาม มาตรา 89 ให้ถือเป็นเงินภาษีตามมาตรา 89/2

(ค) เบี้ยปรับภาษีธุรกิจเฉพาะตาม มาตรา 92/21 (6) ประกอบมาตรา 89/1 ให้ถือเป็นเงินภาษีตามมาตรา 92/21 (6) ประกอบมาตรา 89/2

(2) เงินเพิ่มประกอบด้วย

(ก) กรณีคนต่างด้าวไม่ยื่นคำขอรับใบผ่านภาษีอากรตามมาตรา 4 ตรี วรรคสาม “คนต่างด้าวผู้ใดไม่ยื่นคำร้องขอรับใบผ่านภาษีอากรตามความในวรรคก่อน หรือยื่นคำร้องแล้วแต่ยังไม่ได้รับใบผ่านภาษีอากรเดินทางออกจากประเทศไทย หรือพยายามเดินทางออกจากประเทศ นอกจากจะมีความผิดตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรนี้ ให้คนต่างด้าวผู้นั้นเสียเงินเพิ่มร้อยละ 20 ของเงินภาษีอากรที่จะต้องเสียทั้งสิ้นอีกด้วย เงินเพิ่มตามมาตรา นี้ ให้ถือเป็นค่าภาษีอากร”

(ข) เงินเพิ่มภาษีเงินได้ตาม มาตรา 27 ให้ถือเป็นเงินภาษีตามมาตรา 27 ทวิ

(ค) เงินเพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่มตาม มาตรา 89/1 ให้ถือเป็นเงินภาษีตามมาตรา 89/2

(ง) เงินเพิ่มภาษีธุรกิจเฉพาะตาม มาตรา 92/21 (6) ประกอบมาตรา 89/1 ให้ถือเป็นเงินภาษีตามมาตรา 92/21 (6) ประกอบมาตรา 89/2

(จ) เงินเพิ่มอากรแสตมป์ตาม มาตรา 113 และมาตรา 114 ให้ถือเป็นเงินภาษีตามมาตรา 115

75. การเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างตามประมวลรัษฎากร มีวิธีการอย่างไร

ตอบ วิธีการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้าง = ยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน เพื่อชำระหนี้ภาษีอากรค้าง

- ให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดชอบเสียภาษีอากรหรือนำส่งภาษีอากรได้ทั่วราชอาณาจักร โดยมีต้องขอให้ศาลออกหมายยึดหรือสั่ง อำนาจดังกล่าวอธิบดีจะมอบให้รองอธิบดีหรือสรรพากรเขต (สรรพากรภาค) ก็ได้

- ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจเช่นเดียวกับอธิบดีกรมสรรพากรภายในเขตท้องที่จังหวัดนั้น
- วิธีการยึดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม
- วิธีการอายัดให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
- เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดดังกล่าว ให้หักค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการยึดและขายทอดตลาด และเงินภาษีอากรค้างถ้ามีเงินเหลือให้คืนแก่เจ้าของทรัพย์สิน
- ผู้ต้องรับผิดเสียภาษีอากร ให้หมายความรวมถึง ผู้เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดในหุ้นส่วนนิติบุคคลด้วย (ดูมาตรา 57 ตรี ประกอบ)

76. การเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างสามารถเร่งรัดค่าปรับทางอาญาตามประมวลรัษฎากรได้หรือไม่

ตอบ ไม่สามารถเร่งรัดค่าปรับทางอาญาตามประมวลรัษฎากรได้ เนื่องจากค่าปรับทางอาญาไม่ถือเป็นหนี้ภาษี

77. เมื่อเจ้าพนักงานได้มีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินแล้วมีข้อห้าม และบทกำหนดโทษผู้ที่ฝ่าฝืนอย่างไร

ตอบ มาตรา 12 ทวิ เมื่อได้มีคำสั่งยึดหรืออายัดตามมาตรา 12 แล้ว ห้ามผู้ใดทำลาย ย้ายไปเสีย ซ่อนเร้น หรือโอนไปให้แก่บุคคลอื่นซึ่งทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดดังกล่าว

มาตรา 35 ทวิ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 12 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

ในกรณีผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

78. หมายถึงและคำสั่งเพื่อการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างกำหนดไว้อย่างไร

ตอบ ตามมาตรา 12 ตรี บัญญัติไว้ดังนี้ “เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา 12 ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 12 หรือสรรพากรจังหวัดมีอำนาจ

(1) ออกหมายเรียกผู้ต้องรับผิดชำระภาษีอากรค้างและบุคคลใด ๆ ที่มีเหตุสมควรเชื่อว่าจะเป็นประโยชน์แก่การจัดเก็บภาษีอากรค้างมาให้ถ้อยคำ

(2) สั่งบุคคลดังกล่าวใน (1) ให้นำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันจำเป็นแก่การจัดเก็บภาษีอากรค้างมาตรวจสอบ

(3) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานสรรพากรทำการตรวจค้นหรือยึดบัญชีเอกสารหรือหลักฐานอื่นของบุคคลดังกล่าวใน (1)

การดำเนินการตาม (1) หรือ (2) ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหมายเรียกหรือคำสั่ง การออกคำสั่งและทำการตาม (3) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด”

79. เจตนารมณ์ของการบัญญัติบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรมีอย่างไร

ตอบ การบัญญัติบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรขึ้น ก็เพื่อให้มีหน่วยงานพิเศษในการวินิจฉัยบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร อันเป็นกฎหมายพิเศษที่ต้องมีผู้ทรงความรู้เกี่ยวกับประมวลรัษฎากรเป็นอย่างดี

80. บทบัญญัติในหมวด 1 ทวิ ประกอบด้วยบทบัญญัติใดบ้าง

ตอบ ประกอบด้วยบทบัญญัติตามมาตรา 13 ทวิ ถึงมาตรา 13 อัฐ รวม 7 มาตรา ดังนี้

มาตรา 13 ทวิ องค์คณะของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร

มาตรา 13 ตรี ผู้ทรงคุณวุฒิอาจได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอีก

มาตรา 13 จัตวา การพ้นจากวาระ

มาตรา 13 เบญจ องค์ประชุม

มาตรา 13 ฉ คณะกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล

หลักฐาน

มาตรา 13 สัตต อำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร

มาตรา 13 อัฐ ห้ามผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนได้เสียเข้าร่วมประชุมหรือลงมติ

81. องค์คณะคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรมีจำนวนเท่าใด ประกอบด้วยบุคคลใดบ้าง

ตอบ องค์คณะคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรมีจำนวน 9 ท่าน ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

(1) ปลัดกระทรวงการคลัง ประธานกรรมการ

(2) อธิบดีกรมสรรพากร กรรมการ

(3) อธิบดีกรมศุลกากร กรรมการ

(4) อธิบดีกรมสรรพสามิต กรรมการ

(5) ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรรมการ

(6) เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการ

(7) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ (จำนวนสามคน) กรรมการ

นอกจากนี้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งข้าราชการสังกัดกระทรวงการคลังเป็นเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ

82. มาตรา 13 สัตต กำหนดอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรไว้อย่างไร

ตอบ มาตรา 13 สัตต กำหนดอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรไว้ดังนี้

(1) กำหนดขอบเขตในการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานประเมินและพนักงานเจ้าหน้าที่

(2) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการตรวจสอบและประเมินภาษีอากร

(3) วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับภาษีอากรที่กรมสรรพากรขอความเห็น

(4) ให้คำปรึกษาหรือเสนอแนะแก่รัฐมนตรีในการจัดเก็บภาษีอากร

การกำหนดตาม (1) และ (2) เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ครม. และประกาศในราชกิจจานุเบกษา แล้ว ให้เจ้าพนักงานประเมินและพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรให้เป็นที่สุด และในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัย ในภายหลัง คำวินิจฉัยเปลี่ยนแปลงนั้นมีให้มีผลใช้บังคับย้อนหลัง เว้นในกรณีที่คำพิพากษาอันถึงที่สุดมีผลเป็น การเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัย ก็ให้เจ้าพนักงานประเมินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการตามคำพิพากษาใน ส่วนที่เป็นโทษย้อนหลังได้เฉพาะบุคคลซึ่งเป็นคู่ความในคดีนั้น

หมวด 2 วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน

83. วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมินหมายความว่าอย่างไร

ตอบ วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน หมายความว่า วิธีการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรประเมิน ได้แก่ วิธีการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้กรมสรรพากรใช้ในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรประเมิน ซึ่งรวมทั้งวิธีการเกี่ยวแก่ ภาษีอากรประเมินที่บัญญัติไว้เป็นพิเศษในหมวดภาษีอากรประเมินด้วย

84. วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมินตามหมวด 2 มีหลักการอย่างไร

ตอบ หลักการวิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมินตามหมวด 2 มีดังนี้

(1) วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน ตั้งแต่มาตรา 14 ถึงมาตรา 37 ทวิ รวม 31 มาตรา

มาตรา 14 กำหนดความหมายของคำว่า “ภาษีอากรประเมิน” ไว้ในมาตรา 14 ว่าหมายถึง ภาษี เงินได้ ตามมาตรา 38 หมวด 3 ภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา 77 หมวด 4 และภาษีธุรกิจเฉพาะ ตามมาตรา 91 หมวด 5

มาตรา 15 ให้นำบทบัญญัติในหมวดนี้ไปบังคับแก่การภาษีอากรประเมินทุกประเภท เว้นแต่จะมี วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมินบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในหมวดว่าด้วยภาษีอากรต่างๆ ดังกล่าว

มาตรา 16 “เจ้าพนักงานประเมิน” หมายความว่า บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลังแต่งตั้งตามความในมาตรา 4

ส่วน 1 การยื่นรายการและการเสียภาษี (มาตรา 17 – มาตรา 27 จัตวา) รวม 16 มาตรา

ส่วน 2 การอุทธรณ์ (มาตรา 28 – มาตรา 34) รวม 7 มาตรา

ส่วน 3 บทกำหนดโทษ (มาตรา 35 – มาตรา 37 ทวิ) รวม 5 มาตรา

(2) เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรประเมิน

85. ภาษีอากรประเมินหมายความว่าอย่างไร

ตอบ ภาษีอากรประเมิน หมายถึง ภาษีอากรประเภทที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ต้องเสียภาษีอากรมีหน้าที่ยื่น แบบแสดงรายการประเมินตนเอง (Self-assessment) ว่า มีเงินได้หรือรายได้หรือรายรับในช่วงเวลาที่กฎหมาย กำหนดเป็นจำนวนเท่าใด เมื่อคำนวณภาษีอากรได้เป็นจำนวนเงินภาษีอากรที่ต้องชำระหรือนำส่งหรือมีสิทธิขอคืน เป็นจำนวนเท่าใดแล้ว ให้ผู้ต้องเสียภาษีหรือผู้ต้องนำส่งภาษีอากรยื่นแบบแสดงรายการตามที่อธิบดีกรมสรรพากร

86. วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมินหมายความว่าอย่างไร ประกอบด้วยเรื่องใดบ้าง

ตอบ วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน หมายความว่า วิธีการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรประเมิน ประกอบด้วยวิธีการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรประเมิน ดังนี้

- (1) การยื่นรายการประเมินตนเองเพื่อชำระหรือนำส่งภาษีอากรตามมาตรา 17 วรรคแรก
- (2) เจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา 16 และอำนาจเจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา 18 ถึงมาตรา 27 จัดว่า เว้นแต่การขอคืนภาษีอากรตามมาตรา 27 ตรี
- (3) การขอคืนภาษีอากรตามมาตรา 27 ตรี
- (4) หน้าที่อื่นทางภาษีอากร ตามมาตรา 17 วรรคสองและวรรคสาม อาทิ การจัดทำบัญชีพิเศษ การแจ้งรายการ การจัดทำบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุน การรายงาน
- (5) การอุทธรณ์ หรือการขจัดข้อโต้แย้งทางภาษีอากรระหว่างเจ้าพนักงานประเมินกับผู้ต้องเสียหรือนำส่งภาษีอากร ตามส่วน 2 ตั้งแต่มาตรา 28 ถึงมาตรา 34
- (6) บทกำหนดโทษทางอาญา ตามส่วน 3 ตั้งแต่มาตรา 35 ถึงมาตรา 37 ทวิ

87. บทบัญญัติมาตรา 17 วรรคแรก “การยื่นรายการ ให้ยื่นภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหมวดว่าด้วยภาษีอากรต่าง ๆ และตามแบบแสดงรายการที่อธิบดีกำหนด” เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติว่าด้วยภาษีอากรประเมินใดบ้าง

ตอบ บทบัญญัติดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการยื่นรายการประเมินตนเองของผู้ต้องเสียหรือนำส่งภาษีอากร ประเมินดังต่อไปนี้

รายการ	บทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง
● บทบัญญัติหลัก	มาตรา 17
● ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	
- ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	มาตรา 52 มาตรา 53 มาตรา 59 (ภ.ง.ด.1 ภ.ง.ด.2 และ ภ.ง.ด.3) มาตรา 58 (ภ.ง.ด.1ก ภ.ง.ด.1ก (พิเศษ) ภ.ง.ด.2ก และ ภ.ง.ด.3ก)
- ภาษีเงินได้ย่นล่วงหน้า	มาตรา 52 ทวิ (ภ.ง.ด.93)

	ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ผู้มีเงินได้จากการให้เช่าทรัพย์สินไม่ยื่นรายการเงินได้ให้ครบถ้วน ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2528 และคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 1/2526
- ภาษีเงินได้ครึ่งปี	มาตรา 56 ทวิ (ภ.ง.ด.94)
- ภาษีเงินได้ประจำปี	มาตรา 56 มาตรา 57 (ภ.ง.ด.90 ภ.ง.ด.91 ภ.ง.ด.92 ภ.ง.ด.95)
● ภาษีเงินได้นิติบุคคล	
- ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	มาตรา 52 มาตรา 53 มาตรา 59 มาตรา 69 ทวิ มาตรา 69ตรี (ภ.ง.ด.53)
- ภาษีเงินได้ครึ่งปี	มาตรา 67 ทวิ (ภ.ง.ด.51)
- ภาษีเงินได้ประจำรอบระยะเวลาบัญชี	มาตรา 68 มาตรา 68 ทวิ มาตรา 69 (ภ.ง.ด.50 ภ.ง.ด.52 ภ.ง.ด.55)
- ภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	มาตรา 70 (ภ.ง.ด.54)
- ภาษีเงินได้จากการจำหน่ายเงินกำไรไปต่างประเทศ	มาตรา 70 ทวิ (ภ.ง.ด.54)
● ภาษีมูลค่าเพิ่ม	มาตรา 83 – มาตรา 83/10 (ภ.พ.30 ภ.พ.36 ใบขนสินค้าขาเข้า)
● ภาษีธุรกิจเฉพาะ	มาตรา 91/10
● บทบัญญัติเสริม	มาตรา 11 การกำหนดให้ไปยื่นแบบฯ ณ สถานที่อื่นรวมทั้งการยื่นทางอินเทอร์เน็ต

88. บทบัญญัติเกี่ยวกับเจ้าพนักงานประเมิน และอำนาจเจ้าพนักงานประเมิน ตามหมวด 2 ประกอบด้วย บทบัญญัติใดบ้าง

ตอบ บทบัญญัติดังกล่าวประกอบด้วย

รายการ	บทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง
● เจ้าพนักงานประเมิน	มาตรา 16 ประกอบมาตรา 4 (ดูประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยการแต่งตั้งเจ้าพนักงานประเมิน (ฉบับที่ 54) ประกอบ)
● อำนาจประเมินก่อนถึงกำหนดเวลายื่นรายการ	มาตรา 18 ทวิ
● อำนาจประเมินความถูกต้องของจำนวนภาษีที่ต้องเสียหรือขอคืนตามแบบแสดงรายการที่ยื่น	มาตรา 18 ประกอบมาตรา 27 – เงินเพิ่ม และมาตรา 18 ตรี กำหนดเวลาในการชำระภาษีตามหนังสือแจ้งการประเมิน
● อำนาจในการออกหมายเรียก	
- กรณีผู้มีเงินได้ยื่นรายการเงินได้	มาตรา 19 ภายใน 2 ปี นับแต่วันที่ได้อื่นรายการ กรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าแสดงรายการตามแบบที่ยื่นไม่ถูกต้องตามความจริงหรือไม่บริบูรณ์ หรือภายใน 5 ปี นับแต่วันที่ได้อื่นรายการ กรณีปรากฏหลักฐานหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ยื่นรายการมีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีอากร หรือภายใน 3 ปี กรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการคืนภาษีอากร
- กรณีผู้มีเงินได้ไม่ยื่นรายการเงินได้	มาตรา 23 ภายใน 10 ปี นับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นรายการ
● อำนาจประเมินและแจ้งการประเมินเรียกเก็บภาษี	
- กรณีผู้ต้องเสียภาษีได้อื่นแบบแสดงรายการเงินได้	มาตรา 20 การประเมินโดยอาศัยพยานหลักฐานที่ปรากฏตามที่ได้รับความร่วมมือจากผู้ต้องเสียภาษีอากรหรือพยาน มาตรา 21 การประเมินตามที่อยู่เห็นว่าถูกต้อง กรณีไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ต้องเสียภาษีอากร กรณีต้องห้ามการอุทธรณ์
- กรณีผู้ต้องเสียภาษีอากรมิได้อื่นแบบแสดงรายการเงินได้	มาตรา 24 การประเมินโดยอาศัยพยานหลักฐานที่ปรากฏตามที่ได้รับความร่วมมือจากผู้ต้องเสียภาษีอากรหรือพยาน

	มาตรา 25 การประเมินตามที่รู้เห็นว่าถูกต้อง กรณีไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ต้องเสียภาษีอากร กรณีต้องห้ามการอุทธรณ์
● อำนาจประเมินเบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม	มาตรา 22 จำนวนหนึ่งเท่าของเงินภาษีโดยไม่รวมเบี้ยปรับ กรณีประเมินเรียกเก็บภาษีอากรตามมาตรา 20 หรือมาตรา 21
	มาตรา 26 จำนวนสองเท่าของเงินภาษีโดยไม่รวมเบี้ยปรับ กรณีประเมินเรียกเก็บภาษีอากรตามมาตรา 24 หรือมาตรา 25
● อำนาจประเมินเงินเพิ่ม	มาตรา 27 ในอัตรา 1.5% ต่อเดือนหรือเศษของเดือนโดยไม่รวมเบี้ยปรับ
● อำนาจลดหรืองดเบี้ยปรับ	มาตรา 27 ทวิ ประกอบคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 81/2542 เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มถือเป็นเงินภาษีอากรเพื่อประโยชน์ในการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้าง
● กำหนดเวลาในการชำระภาษีอากรตามหนังสือแจ้งการประเมิน	มาตรา 18 ตรี ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการประเมิน

89. การประเมินตามมาตรา 18 มีหลักเกณฑ์อย่างไร

ตอบ อาจแยกพิจารณาหลักเกณฑ์การประเมินตามมาตรา 18 ได้ดังนี้

(1) เป็นบทบัญญัติให้อำนาจเจ้าพนักงานประเมินในอันที่จะประเมินความถูกต้องของรายการตามแบบแสดงรายได้ที่ผู้ต้องเสียภาษีหรือผู้นำส่งภาษีได้ยื่นไว้แล้วตามมาตรา 17 ไม่ว่าจะยื่นแบบแสดงรายการภายในกำหนดเวลาหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรประเมินตามประมวลรัษฎากร

(2) กรณีมีภาษีที่ต้องประเมินเรียกเก็บเพิ่มเติม ให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจแจ้งการประเมินไปยังผู้ต้องเสียภาษี

กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ผู้ต้องเสียภาษีอากรถึงแก่ความตายเสียก่อนได้รับแจ้งจำนวนภาษีอากรที่ประเมิน ให้เจ้าพนักงานประเมินแจ้งจำนวนภาษีอากรที่ประเมิน ไปยังผู้จัดการมรดกหรือไปยังทายาทหรือผู้อื่นที่ครอบครองทรัพย์สินมรดก แล้วแต่กรณี

(3) ถ้าเมื่อประเมินแล้ว ไม่ต้องเรียกเก็บหรือเรียกคืนภาษีอากร การแจ้งจำนวนภาษีอากร เป็นอันงดไม่ต้องกระทำ แต่เจ้าพนักงานประเมินยังคงดำเนินการออกหมายเรียกและประเมินเรียกเก็บภาษีพร้อมทั้งแจ้งการประเมินจำนวนภาษีและเบี้ยปรับ ตามมาตรา 19 มาตรา 20 และมาตรา 21 แล้วแต่กรณี ได้ต่อไป

(4) พร้อมกับการประเมินจำนวนภาษีอากร ให้เจ้าพนักงานประเมินทำการประเมินเงินเพิ่มตามมาตรา 27 ในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีโดยไม่รวมเบี้ยปรับด้วย

(5) ให้ผู้ต้องเสียภาษีหรือผู้นำส่งภาษีชำระภาษีอากรตามหนังสือแจ้งการประเมินภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการประเมิน (มาตรา 18 ตรี)

(6) การประเมินตามบทบัญญัตินี้ให้สิทธิแก่ผู้ต้องเสียภาษีหรือผู้นำส่งภาษีให้สามารถอุทธรณ์การประเมินของเจ้าพนักงานประเมินได้

90. ให้เปรียบเทียบการประเมินตามผลการตรวจสอบของเจ้าพนักงานประเมินในหมวด 2

ตอบ การประเมินตามผลการตรวจสอบของเจ้าพนักงานประเมินดังกล่าว อาจจำแนกเป็นสองลักษณะตามกรณีที่ผู้ต้องเสียภาษีอากรได้ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ และกรณีที่มีได้ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางเปรียบเทียบการประเมินตามผลการตรวจสอบ

รายการ	ประเมินตามผลการตรวจสอบตามหมายเรียกกรณี...	
	ผู้ต้องเสียภาษียื่นแบบแสดงรายการ	ผู้ต้องเสียภาษีไม่ยื่นแบบแสดงรายการ
1. มูลกรณีในการออกหมายเรียก	(1) มีเหตุอันควรเชื่อว่า แสดงรายการตามแบบที่ยื่น ไม่ถูกต้องตามความจริงหรือไม่บริบูรณ์ (2) ปรากฏหลักฐานหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ยื่นรายการมีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีอากร (3) กรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการคืนภาษีอากร	ผู้ต้องเสียภาษีอากรไม่ยื่นแบบแสดงรายการตามมาตรา 17
2. อำนาจในการออกหมายเรียกและคำสั่ง	มาตรา 19	มาตรา 23
3. กำหนดเวลาในการออกหมายเรียก	(1) กรณีทั่วไป ภายในเวลา 2 ปี นับแต่วันที่ได้อื่นรายการ ไม่ว่าจะยื่นรายการภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือเวลาที่รัฐมนตรีหรืออธิบดีขยายหรือเลื่อนออกไปหรือไม่ ทั้งนี้ แล้วแต่วันใดจะเป็นวันหลัง (2) กรณีมีหลักฐานหรือเหตุอันควรสงสัยว่าหลีกเลี่ยงภาษีอากร อธิบดีกรมสรรพากรจะอนุมัติให้ขยายเวลาการออกหมายเรียกดังกล่าวเกินกว่า 2 ปีก็ได้ แต่ต้องไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันที่ได้อื่นรายการ (3) กรณีกรณีขยายเวลาเพื่อประโยชน์ในการคืนภาษีอากรให้ขยายได้ไม่เกินกำหนด เวลาตามที่มิสิทธิขอคืนภาษีอากร	ภายใน 10 ปี นับแต่วันพ้นกำหนด เวลายื่นรายการ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/30
4. อำนาจประเมินและแจ้งการประเมินกรณีปฏิบัติตามหมายเรียกและให้ความร่วมมือ	มาตรา 20 แก่จำนวนเงินที่ประเมิน หรือที่ยื่นรายการไว้เดิมโดยอาศัย พยานหลักฐานที่ปรากฏ	เมื่อได้จัดการตามมาตรา 23 และทราบข้อความแล้ว
5. อำนาจประเมินเงินภาษีอากรตามที่เห็นว่าถูกต้องและแจ้งจำนวนภาษีอากร	มาตรา 21 กรณีผู้ต้องเสียภาษีอากรไม่ปฏิบัติตามหมาย หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานประเมิน ตามมาตรา 19 หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ต้องห้ามการอุทธรณ์	มาตรา 25 ไม่ปฏิบัติตามหมายหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานประเมิน หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ต้องห้ามการอุทธรณ์
6. อำนาจประเมินเบี้ยปรับ	มาตรา 22 จำนวน 1 เท่าของเงินภาษี	มาตรา 22 จำนวน 1 เท่าของเงินภาษี
7. อำนาจประเมินเงินเพิ่ม	มาตรา 27 อัตรา 1.5% ของเงินภาษีโดยไม่รวมเบี้ยปรับ	เช่นเดียวกัน
8. อำนาจลด/งดเบี้ยปรับ	มาตรา 27 ทวิ คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 81/2542	เช่นเดียวกัน
9. กำหนดเวลาชำระภาษีอากรตามหนังสือแจ้งการประเมิน	มาตรา 18 ตรี ภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับหนังสือแจ้งการประเมิน	เช่นเดียวกัน
10. การอุทธรณ์การประเมิน	มาตรา 30 ภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับหนังสือแจ้งการประเมินตามแบบ ภ.ส.6 เว้นแต่กรณีห้ามอุทธรณ์	เช่นเดียวกัน

91. มีหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีกำหนดเวลาในการยื่นแบบแสดงรายการภาษี แบบแสดงรายการหักภาษีและนำเงินภาษีส่งหรือแบบนำส่งภาษี วันสุดท้ายตรงกับวันหยุดทำการของทางราชการอย่างไร

ตอบ กรณีกำหนดเวลาในการยื่นแบบแสดงรายการภาษี แบบแสดงรายการหักภาษีและนำเงินภาษีส่งหรือแบบนำส่งภาษี วันสุดท้ายตรงกับวันหยุดทำการของทางราชการ ให้นับวันที่เริ่มทำการใหม่ต่อจากวันที่หยุดทำการนั้นเป็นวันสุดท้ายของระยะเวลา ตามมาตรา 193/8 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยไม่ต้องเสียเบี้ยปรับและเงินเพิ่มแต่อย่างใด (ข้อ 1 ของคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 117/2545)

92. อำนาจเจ้าพนักงานประเมินที่บัญญัติเป็นอย่างอื่นในหมวด 3 กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีประเด็นใดบ้าง

ตอบ อำนาจเจ้าพนักงานประเมินที่บัญญัติเป็นอย่างอื่นในหมวด 3 กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีดังนี้

(1) อำนาจตามมาตรา 40 (5)(ก) วรรคสอง “ถ้าเจ้าพนักงานประเมินมีเหตุอันควรเชื่อว่า ผู้มีเงินได้แสดงเงินได้ต่ำไปไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินเงินได้นั้นตามจำนวนเงินที่ทรัพย์สินนั้นสมควรให้เข้าได้ตามปกติ และให้ถือว่า จำนวนเงินที่ประเมินนี้เป็นเงินได้พึงประเมินของผู้มีเงินได้ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้ ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์ตามส่วน 2 หมวด 2 ลักษณะ 2 มาใช้บังคับโดยอนุโลม...”

(2) อำนาจประเมินเงินได้สุทธิ (Net Worth) เป็นไปตามมาตรา 49

(3) อำนาจประเมินภาษีเงินได้ก่อนถึงกำหนดเวลายื่นรายการ ตามมาตรา 60 ทวิ

93. ให้เปรียบเทียบความแตกต่างของอำนาจเจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา 18 ทวิ และมาตรา 60 ทวิ

ตอบ อาจจำแนกความแตกต่างของบทบัญญัติอำนาจเจ้าพนักงานประเมินในการประเมินก่อนถึงกำหนดเวลายื่นรายการตามมาตรา 18 ทวิ และมาตรา 60 ทวิ ได้ดังนี้

รายการ	มาตรา 18 ทวิ	มาตรา 60 ทวิ
1. ใช้กับประเภทภาษีอากร	ใช้กับภาษีอากรประเมินทุกประเภท	ใช้กับเฉพาะภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
2. กรณีที่ใช้บังคับ	ใช้ในกรณีจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากรประเมิน เป็นกรณีที่กำหนดให้เจ้าพนักงานประเมินต้องเข้าดำเนินการทันที มิฉะนั้น รัฐอาจต้องเสียประโยชน์อันพึงมีได้	ใช้ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ให้เจ้าพนักงานประเมินใช้ดุลพินิจได้ตามเหตุผลความจำเป็นว่า จะทำการประเมินก่อนถึงกำหนดเวลาหรือไม่ก็ได้
3. กำหนดเวลาประเมิน	ประเมินก่อนถึงกำหนดเวลายื่นรายการภาษีอากรประเมินประเภทนั้น ๆ	ประเมินก่อนถึงกำหนดเวลายื่นรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
4. อำนาจแจ้งการประเมิน	เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจแจ้งการประเมิน	เช่นเดียวกัน
5. กำหนดเวลาชำระภาษี	ให้ผู้เสียภาษีชำระภาษีอากรภายใน 7 วัน นับแต่วันได้รับแจ้งการประเมิน	ให้ผู้เสียภาษีชำระภาษีอากรภายใน 30 วันนับแต่วันได้รับแจ้งการประเมิน
6. การอุทธรณ์การประเมิน	กระทำไม่ได้	เช่นเดียวกัน
7. การส่งให้ยื่นแบบแสดงรายการ	เจ้าพนักงานประเมินจะส่งให้ยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดด้วยก็ได้	เจ้าพนักงานประเมินไม่มีอำนาจส่ง
8. การผ่อนชำระภาษีอากรตามมาตรา 64	เป็นกรณีห้ามมิให้ผ่อนชำระ	ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอาจผ่อนชำระได้
9. การถือเป็นเครดิตภาษี	ให้ถือเป็นเครดิตภาษีในการคำนวณภาษี	เช่นเดียวกัน

94. อำนาจเจ้าพนักงานประเมินที่บัญญัติเป็นอย่างอื่นในหมวด 3 กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคลมีประเด็นใดบ้าง

ตอบ อำนาจเจ้าพนักงานประเมินที่บัญญัติเป็นอย่างอื่นในหมวด 3 กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคลมีดังนี้

- (1) อำนาจประเมินค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือดอกเบี้ยให้เป็นไปตามราคาตลาด ตามมาตรา 65 ทวิ
- (4) “ในกรณีโอนทรัพย์สิน ให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงิน โดยไม่มีค่าตอบแทนค่าบริการหรือดอกเบี้ย หรือมีค่าตอบแทน ค่าบริการหรือดอกเบี้ยต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุอันสมควร เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินค่าตอบแทน ค่าบริการหรือดอกเบี้ยนั้นตามราคาตลาดในวันที่โอนให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงิน”
- (2) อำนาจประเมินราคาทุนของสินค้าที่ส่งเข้ามาจากต่างประเทศ ตามมาตรา 65 ทวิ (7) โดยเทียบเคียงกับราคาทุนของสินค้าประเภทและชนิดเดียวกับที่ส่งเข้าไปในประเทศอื่นได้
- (3) อำนาจประเมินภาษีเงินได้นิติบุคคลกรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศไม่สามารถคำนวณกำไรสุทธิตามมาตรา 66 วรรคสอง และมาตรา 76 ทวิ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการประเมินภาษีตามมาตรา 71 (1) มาใช้บังคับโดยอนุโลม
- (4) อำนาจประเมินเงินเพิ่มตามมาตรา 67 ตริ
- (5) อำนาจประเมินกรณีพิเศษตามมาตรา 71
- (6) อำนาจประเมินเงินเพิ่มตามมาตรา 72

95. อำนาจเจ้าพนักงานประเมินที่บัญญัติเป็นอย่างอื่นในหมวด 4 กรณีภาษีมูลค่าเพิ่มมีประเด็นใดบ้าง

ตอบ อำนาจเจ้าพนักงานประเมินที่บัญญัติเป็นอย่างอื่นในหมวด 4 ภาษีมูลค่าเพิ่มมีดังนี้

- (1) อำนาจประเมินภาษีมูลค่าเพิ่ม เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มกรณีต่างๆ ตามมาตรา 88 โดยมีพักที่เจ้าพนักงานประเมินต้องออกหมายเรียกตามมาตรา 88/4
- (2) อำนาจประเมินภาษีมูลค่าเพิ่ม เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มตามมาตรา 88/1 ในเมื่อปรากฏว่าบุคคลใดออกไปกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้ โดยไม่มีสิทธิที่จะออกตามกฎหมายตามมาตรา 86/13
- (3) เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา 88 และมาตรา 88/1 เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจดำเนินการบางกรณีตามมาตรา 88/2
- (4) อำนาจในการเข้าไปในสถานประกอบการในสถานที่อื่นที่เกี่ยวข้องระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือระหว่างเวลาทำการของผู้ประกอบการ เพื่อตรวจปฏิบัติการตามมาตรา 88/3
- (5) อำนาจในการออกหมายเรียกตามมาตรา 88/4
- (6) อำนาจแจ้งการประเมิน ตามมาตรา 88/5
- (7) กำหนดเวลาในการประเมินตามมาตรา 88/6
- (8) อำนาจประเมินเบี้ยปรับภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 89
- (9) อำนาจประเมินเงินเพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 89/1
- (10) อำนาจลดหรือดเบี้ยปรับตามมาตรา 89/2 ประกอบกับคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 81/2542

96. อำนาจเจ้าพนักงานประเมินที่บัญญัติเป็นอย่างอื่นในหมวด 5 กรณีภาษีธุรกิจเฉพาะมีประเด็นใดบ้าง

ตอบ อำนาจเจ้าพนักงานประเมินที่บัญญัติเป็นอย่างอื่นในหมวด 5 กรณีภาษีธุรกิจเฉพาะมีดังนี้

- (1) อำนาจประเมินภาษีธุรกิจเฉพาะ เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มกรณีต่างๆ ตามมาตรา 91/15

(2) เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา 91/15 เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจดำเนินการบางกรณีตามมาตรา 91/16

- (3) อำนาจในการตรวจปฏิบัติการ ตามมาตรา 91/21 (5) ประกอบมาตรา 88/3
- (4) อำนาจในการออกหมายเรียก ตามมาตรา 91/21 (5) ประกอบมาตรา 88/4
- (5) อำนาจแจ้งการประเมิน ตามมาตรา 91/21 (5) ประกอบมาตรา 88/5
- (6) อำนาจประเมินเบี้ยปรับ ตามมาตรา 91/21 (6) ประกอบมาตรา 89
- (7) อำนาจประเมินเงินเพิ่ม ตามมาตรา 91/21 (6) ประกอบมาตรา 89/1
- (8) อำนาจพิจารณาลดหรืองดเบี้ยปรับตามมาตรา 91/21 (6) ประกอบมาตรา 89/2

97. การขอคืนภาษีอากรตามมาตรา 27 ตรี มีหลักเกณฑ์อย่างไร

ตอบ การขอคืนภาษีอากรตามมาตรา 27 ตรี มีหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) บทบัญญัติว่าด้วยการขอคืนตามมาตรา 27 ตรี เป็นบทบัญญัติกฎหมายทั่วไป ดังนั้นกรณีที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการขอคืนภาษีอากรประเมินที่บัญญัติไว้เป็นพิเศษอย่างอื่นในหมวดว่าด้วยภาษีอากรประเมินต่าง ๆ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการขอคืนเหล่านั้นมาใช้ แต่ถ่าบทบัญญัติตามกฎหมายพิเศษครอบคลุมไปไม่ถึง จึงจะให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการขอคืนตามมาตรา 27 ตรี มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(2) การขอคืนภาษีอากรและภาษีที่ถูกหักไว้ ณ ที่จ่าย และนำส่งแล้วเป็นจำนวนเงินเกินกว่าที่ควรต้องเสียภาษี หรือที่ไม่มีหน้าที่ต้องเสีย กรณีต่อไปนี้นำขอคืนตามมาตรา 27 ตรี

(ก) การขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับกรณีอื่นนอกจากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 50 และมาตรา 3 เตรส อาทิ กรณียื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีไว้เกิน หรือกรณีเจ้าพนักงานประเมินเรียกเก็บไม่ถูกต้องเกินกว่าจำนวนที่ต้องเสีย

(ข) การขอคืนภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับกรณีอื่นนอกจากภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 3 เตรส ดังต่อไปนี้

- ภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 69 ทวิ
- ภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 69 ตรี
- ภาษีเงินได้นิติบุคคล ณ ที่จ่ายตามมาตรา 70
- ภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ชำระเกินไป ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ อาทิ ยื่นแบบแสดงรายการและชำระ

ภาษีไว้เกิน หรือกรณีเจ้าพนักงานประเมินเรียกเก็บไม่ถูกต้องเกินกว่าจำนวนที่ต้องเสีย

(ค) การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับกรณีอื่นนอกจากการขอคืนตามมาตรา 84 - มาตรา 84/4 อาทิ กรณียื่นรายการและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มเกินกว่าที่ต้องเสียหรือนำส่ง หรือกรณีเจ้าพนักงานประเมินเรียกเก็บเกินกว่าที่ต้องเสีย

(ง) การขอคืนภาษีธุรกิจเฉพาะ สำหรับกรณีอื่นนอกจากการขอคืนตามมาตรา 91/11 อาทิ กรณีเจ้าพนักงานประเมินเรียกเก็บเกินกว่าที่ต้องเสีย

(3) กำหนดเวลาในการขอคืน

ให้ผู้มีสิทธิขอคืนยื่นคำร้องขอคืนภายใน 3 ปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลายื่นรายการภาษีตามที่กฎหมายกำหนด เว้นแต่

(ก) ในกรณีผู้มีสิทธิขอคืนได้ยื่นรายการ เมื่อพ้นเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือได้ยื่นรายการภายในเวลาที่รัฐมนตรีหรืออธิบดีขยายหรือเลื่อนออกไป ให้ผู้มีสิทธิขอคืนยื่นคำร้องขอคืนภายในสามปีนับแต่วันที่ได้ยื่นรายการ

(ข) ในกรณีผู้มีสิทธิขอคืนอุทธรณ์การประเมินตามหมวดนี้ หรือเป็นคดีในศาล ให้ผู้มีสิทธิขอคืนยื่นคำร้องขอคืนภายในสามปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์การประเมินเป็นหนังสือหรือนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี

คำร้องขอคืนตามมาตรา 27 ตรี นี้ ให้ใช้ตามแบบ ค.10 ที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด

98. ให้เปรียบเทียบการขอคืนภาษีอากรตามมาตรา 27 ตรี และมาตรา 63

ตอบ การขอคืนภาษีอากรตามมาตรา 27 ตรี และมาตรา 63 อาจแสดงเปรียบเทียบเป็นตารางได้ดังนี้

รายการ	มาตรา 63	มาตรา 27 ตรี
1. ประเภทกฎหมาย	กฎหมายพิเศษใช้บังคับก่อนกฎหมายทั่วไป	กฎหมายทั่วไป ใช้บังคับในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายพิเศษ
2. ประเภทภาษีอากรที่ใช้บังคับ	ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย ทั้งกรณีมาตรา 50 และมาตรา 3 เดรส ภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย เฉพาะกรณีมาตรา 3 เดรส เท่านั้น	ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทุกกรณีที่มีใช้ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 69 ทวิ มาตรา 69 ตรี มาตรา 70 และกรณีอื่นใดที่มีใช้ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภาษีมูลค่าเพิ่ม นอกจากกรณีการขอคืนตามมาตรา 84 - มาตรา 84/4 อาทิ กรณียื่นรายการและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มเกินกว่าที่ต้องเสียหรือนำส่ง หรือเจ้าพนักงานประเมินเรียกเก็บเกินกว่าที่ต้องเสีย ภาษีธุรกิจเฉพาะ นอกจากกรณีการขอคืนตามมาตรา 91/11 อาทิ กรณีเจ้าพนักงานประเมินเรียกเก็บเกินกว่าที่ต้องเสีย
3. กำหนดเวลาการขอคืน	ภายใน 3 ปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งปีหรือรอบระยะเวลาบัญชีที่ถูกหักไว้ ณ ที่จ่าย	ภายใน 3 ปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลายื่นรายการภาษีตามที่กฎหมายกำหนด เว้นแต่ (ก) ในกรณีผู้มีสิทธิขอคืนได้ยื่นรายการ เมื่อพ้นเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือได้ยื่นรายการภายในเวลาที่รัฐมนตรีหรืออธิบดีขยายหรือเลื่อนออกไป ให้ผู้มีสิทธิขอคืนยื่นคำร้องขอคืนภายในสามปีนับแต่วันที่ได้ยื่นรายการ (ข) ในกรณีผู้มีสิทธิขอคืนอุทธรณ์การประเมินตามหมวดนี้ หรือเป็นคดีในศาล ให้ผู้มีสิทธิขอคืนยื่นคำร้องขอคืนภายในสามปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์การประเมินเป็นหนังสือหรือนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี

99. หลักเกณฑ์การอุทธรณ์

ตอบ หลักเกณฑ์การอุทธรณ์ อาจแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

รายการ	รายละเอียด
1. แบบอุทธรณ์	การอุทธรณ์นั้น ให้อุทธรณ์ตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด คือ ภ.ส.6 (มาตรา 28)
2. หลักเกณฑ์ และวิธีการอุทธรณ์	เว้นแต่ในกรณีห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา 21 หรือมาตรา 25 ให้อุทธรณ์การประเมินภาษีอากรที่เจ้าพนักงานประเมินได้ประเมินเรียกเก็บต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลา 30

รายการ	รายละเอียด
	(ก) ถ้าเจ้าพนักงานประเมินผู้ทำการประเมินมีสำนักงานอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ซึ่งประกอบด้วยอธิบดีกรมสรรพากร ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตาม (ก) จะมีหลายคณะก็ได้
	(ข) ถ้าเจ้าพนักงานประเมินผู้ทำการประเมินมีสำนักงานอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ซึ่งประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน สรรพากรเขตหรือผู้แทน และอัยการจังหวัดหรือผู้แทน
3. การอุทธรณ์ไม่เป็นการทูลเกล้าฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท	การอุทธรณ์ไม่เป็นการทูลเกล้าฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถ้าไม่เสียภาษีอากรภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดให้ ถือเป็นภาษีอากรค้างตามมาตรา 12 เว้นแต่กรณีที่ผู้อุทธรณ์ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรให้รอคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคำพิพากษาได้ ก็ให้มีหน้าที่ชำระภายใน 30 วันนับแต่วันได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือได้รับทราบคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วแต่กรณี ในกรณีที่มิใช่คำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสียภาษีอากรเพิ่มขึ้น ผู้อุทธรณ์จะต้องชำระภายในกำหนดเวลา เช่นเดียวกับวรรคก่อน (มาตรา 31)
4. อำนาจออกหมาย เรียกของ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์	เจ้าพนักงานประเมิน ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือกรรมการในคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี มีอำนาจออกหมายเรียกผู้อุทธรณ์มาไต่สวน ออกหมายเรียกพยานกับสั่งให้ ผู้อุทธรณ์หรือพยานนั้นนำสมุดบัญชีหรือพยานหลักฐานอย่างอื่นอันควรแก่เรื่องมาแสดงได้ แต่ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันส่งหมาย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการวินิจฉัยอุทธรณ์ (มาตรา 32)
5. กรณี ห้าม อุทธรณ์ คำ วินิจฉัยอุทธรณ์ต่อศาลภาษีอากรกลาง	ผู้อุทธรณ์คนใดไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งตามมาตรา 32 หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ผู้นั้นหมดสิทธิ์ที่จะอุทธรณ์คำวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไป (มาตรา 33)
6. คำวินิจฉัยอุทธรณ์	คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้มีหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา 30 ให้ทำเป็นหนังสือ และให้ส่งไปยังผู้อุทธรณ์ (มาตรา 34)

100. บทกำหนดโทษทางอาญาตามส่วน 3 หมวด 2 ในลักษณะ 2 บัญญัติไว้อย่างไร

ตอบ บทกำหนดโทษทางอาญาตามส่วน 3 หมวด 2 ในลักษณะ 2 อาจแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

บทบัญญัติ	ผู้ต้องโทษ	กรณีความผิด	บทระวางโทษ	หมายเหตุ
มาตรา 35	ผู้ใด	ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 17 ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 50 ทวิ ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 51	ปรับไม่เกินสองพันบาท	เว้นแต่จะแสดงได้ว่ามีเหตุสุดวิสัย
มาตรา 35 ทวิ	ผู้ใด	ฝ่าฝืนมาตรา 12 ทวิ	จำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท	
		ในกรณีผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น		
มาตรา 36	ผู้ใด	โดยรู้อยู่แล้วหรือจงใจไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของอธิบดีหรือผู้ซึ่ง	จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพัน	

บทบัญญัติ	ผู้ต้องโทษ	กรณีความผิด	บทร่างโทษ	หมายเหตุ
มาตรา 37	ผู้ใด	(1) โดยรู้อยู่แล้วหรือโดยจงใจแจ้งข้อความเท็จ หรือให้ถ้อยคำเท็จ หรือ ตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือนำพยานหลักฐานเท็จ มาแสดง เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร (2) โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน หลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร	จำคุก ตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท	
มาตรา 37 ทวิ	ผู้ใด	เจตนาละเลย ไม่ยื่นรายการที่ต้องยื่น เพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร	ปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ	

หมายเหตุ

บทบัญญัติมาตรา 12 ทวิ และมาตรา 12 ตริ มีใช้วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน การบัญญัติบทกำหนดโทษของการฝ่าฝืนบทบัญญัติทั้งสองดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ไม่ถูกต้องตามหลักการบัญญัติกฎหมาย จึงอาจทำให้มีข้อจำกัดว่า บทกำหนดโทษดังกล่าวใช้ได้แต่เฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องกับการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างที่เป็นภาษีอากรประเมินเท่านั้น